LIDÉ, BDĚTE! NEVĚŘTE LŽÍM KAPITALISTICKÉ PROPAGANDY!

„Proletáři všech zemí, spojte se!“

DIALOG

OTÁZKY ● ODPOVĚDI

KOMUNISTICKÝ LIST

ČÍSLO 351 KVĚTEN - ČERVEN 2020 ROČNÍK 31 CENA 20,-Kč

Komunisté se nemusí jen kát.
***Nemají se proč stydět** za svou víru.*
...
Komunisté si nemohou nic lhát.
Čeká je dlouhá, odříkavá směna.
Budoucnost nebyla však poražena.
...
A slunce přečte hlavní referát.

***Miroslav Florian** (Podzimní epištola)*

K 75. výročí vítězství Rudé armády nad fašismem

9. května 2020 vzpomněla – ***sic v koronovirových podmínkách*** - většina českého a slovenského národa 75. výročí vítězství nad německým fašismem a osvobození Československa hrdinnou Rudou armádou. Vzpomněla všech bojovníků a hrdinů, kteří se na tomto vítězství ve jménu života v míru podíleli. Proto nesmí být nikdo zapomenut a nic nesmí být zapomenuto. Snaha padělatelů dějin je marná. **Většina národa a příští generace nikdy nezapomenou, že skutečnou svobodu českému a slovenskému národu přinesla Rudá armáda** nikoli 8.**, ale 9. května 1945.**

Na počátku této lži o osvobození je historický podvod M. Zemana, který jako sociálnědemokratický poslanec v duchu přání domácí a zahraniční reakce navrhl Federálnímu parlamentu po kontrarevoluci v roce 1989 oslavu osvobození z 9. května na 8. května 1945 s cílem znevážit úlohu Sovětského svazu a Rudé armády ve 2. světové válce a osvobození Československa. Reakce současně neustále živí pochybnosti o tom, kdo vlastně osvobodil Prahu. Podle jedněch to byli zrádní vlasovci, podle jiných se Praha osvobodila sama.

LIDÉ MUSÍ ZNÁT PRAVDU

Proto je nezbytné ukazovat zejména mladé generaci skutečnou pravdu, že o záchraně lidské civilizace a našem osvobození rozhodla Rudá armáda v bitvě o Moskvu, Stalingrad, u Kurska, v bitvě o Berlín, kde byla 9. května 1945 za účasti maršála G. K. Žukova a zástupců armád USA, Velké Británie a Francie podepsána bezpodmínečná kapitulace hitlerovského Německa. Při tom je třeba zdůraznit, že hlavní odpovědnost za obrovské oběti druhé světové války má spolu s hitlerovským Německem mezinárodní, zejména anglický, francouzský a americký kapitál, který ve 30. letech minulého století plně podporoval hitlerovský fašismus v přípravě na válku proti první zemi socialismu – Sovětskému svazu.

O tom, kdo nesl největší tíhu při záchraně lidstva, svědčí ztráty životů, materiálních a kulturních hodnot způsobených hitlerovským fašismem. Celkové ztráty na frontách, v hitlerovských koncentračních táborech a v zázemí překročily 50 milionů životů. Z toho ztratil Sovětský svaz 27 milionů občanů, USA 405 000, Velká Británie 378 000, Francie 320 000 a ČSR 360 000 (z nichž bylo 25 000 komunistů). Hitlerovský fašismus a 2. světová válka způsobila všem zemím nesmírné utrpení a škodu. **Nesmíme nikdy zapomenout, že největší lidské, materiální a kulturní ztráty, jak vyplývá z faktů, přinesl Sovětský svaz, který měl rozhodující podíl na porážce hitlerovského fašismu a na záchraně lidské civilizace.**

PŘIŠLI VČAS

Pokud jde o osvobození Československa, je nutné zdůraznit, že se ve středočeské kotlině (Praha a okolí) v květnu 1945 nacházela odpočatá, po zuby ozbrojená milionová Schörnerova armáda. Tyto zfanatizované jednotky byla schopna vojensky zvládnout jen Rudá armáda, která zde měla pod velením maršála I. S. **Koněva** a R. I. **Malinovského** 1 770 000 vojáků a příslušnou vojenskou techniku. Kromě toho bojovalo 130 000 rumunských a 69 000 polských a 48 400 československých vojáků. Naproti tomu Američané měli v české operaci jen 150 000 mužů.

Tyto vojenské faktory, spolu s povstáním českého národa, rozhodly, že základem dohody mezi štábem sovětské a americké armády byla linie styku vojsk - České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary.

S vítězným postupem Rudé armády sílil revoluční boj českého lidu proti německým okupantům. Ve městech a vesnicích vznikaly revoluční národní výbory. Velice záleželo na tom, kdo bude hlavní silou v národnědemokratické revoluci, kdo se ujme moci v osvobozené republice. Právě zde sehrál významnou úlohu **Košický vládní program**, vlastenecké síly národa a zejména poctivá politická práce komunistů, kteří se orientovali zejména na dělníky, rolníky, pokrokovou inteligenci a mládež a připravovali povstání jako široké národní hnutí. 1. května 1945 došlo k povstání **v Přerově**, 2. a 3. května **v Nymburce**, **Semilech**, **Turnově**, **Rakovníku**, **Kladně** a v dalších městech a vesnicích zpravidla v koordinaci s partyzánským hnutím.

(Pokračování na s. 2)

NIC NESMÍ BÝT ZAPOMENUTO ! NIKDO NESMÍ BÝT ZAPOMENUT !

Průběh bojů za osvobození

1. května: J. V. Stalin vydal veliteli 1. ukrajinského frontu maršálu I. S. Koněvovi směrnice k přípravě a provedení pražské operace.

Vojska 4. ukrajinského frontu maršála A. I. Jeremenka osvobodila Bohumín, Fryštát, Hrabůvku, Čadcu, Púchov, Kysucké Nové Město…

Vojska 2. ukrajinského frontu maršála R. J. Malinovského osvobodila Považskou Bystrici.

V Přerově vypuklo povstání proti německým okupantům.

2. května: 40. armáda gen. F. F. Žmačenka 2. ukrajinského frontu se 4. rumunskou armádou gen. N. Dascaleska osvobodila Luhačovice, Napajedla, Uherské Hradiště, Valašské Klobouky.

3. května: Vojska 4. ukrajinského frontu – 60., 38., 18. a 1. gardová armáda gen. P. A. Kuročkina, K. S. Moskalenka, A. J. Gastiloviče a A. A. Grečka osvobodily Český Těšín, Karvinou, Orlovou, Třinec, Petřvald, Mošnov….

1. čs. armádní sbor, začleněný do 18. armády 4. UF, za pomoci partyzánů zlikvidoval německá uskupení v Javorníkách.

Vojska 2. ukrajinského frontu boji v Bílých Karpatech dokončila úplné osvobození Slovenska, 40. armáda osvobodila Zlín, Otrokovice…

Protiněmecké povstání vypuklo v Semilech, Železném Brodě, Jilemnici, Staré a Nové Pace, Trutnově, Svatoňovicích a v dalších místech východních Čech.

4. května: Vojska 1. ukrajinského frontu zahájila pražskou operaci.Vojska 4. ukrajinského frontu osvobodila Frýdek-Místek, Ostravici, Velké Karlovice…

1. čs. armádní sbor Horní Bečvu a Vsetín.

40. armáda 2. ukrajinského frontu Vizovice, Slušovice, Jasennou.

5. května: V Praze vzplanulo povstání proti německým okupantům.

Povstání se postupně rozšířilo po celém našem území, dosud okupovaném Němci.

Vojska 4. ukrajinského frontu osvobodila Fulnek, Rožnov pod Radhoštěm, Frýdlant nad Ostravicí, 40. armáda 2. ukrajinského frontu se 4. rumunskou armádou osvobodila Kroměříž.

3. americká armáda generála Pattona obsadila Domažlice, Klatovy, Tachov, Kdyni.

6. května: Sovětské vrchní velení vydalo rozkaz k urychlení pražské operace 1., 2., a 3. ukrajinských frontů pro co nejrychlejší pomoc povstání českého lidu.

Vojska 4. ukrajinského frontu osvobodila Nový Jičín, Frenštát, Krnov, Kopřivnici, Valašské Meziříčí, vojska 4. ukrajinského frontu Hulín, Holešov…

3. americká armáda obsadila bez boje Plzeň, Strakonice, Mariánské Lázně, Stříbro, Sušici.

7. května: 60. armáda 4. ukrajinského frontu osvobodila Bruntál, Rýmařov…

3. amer. armáda obsadila Sokolov, Rokycany, 8. května Karlovy Vary.

Velitelé 2. a 4. ukrajinských frontů vyslali úderná seskupení na pomoc Praze.

8. května: Vojska 1. ukrajinského frontu překročila Krušné hory.

3. gardová tanková armáda gen. P. S. Rybalka osvobodila Cínovec, Teplice, Dubí, Duchcov, 4. gardová tanková armáda gen. D. D. Leljušenka Bílinu, Litvínov, Most, Osek, Žatec, kde byl zajat Schörnerův štáb.

60. a 38. armáda 4. ukrajinského frontu osvobodila Olomouc, Hranice na Moravě, Lipník n. Bečvou, Vrbno p. Pradědem, Slavonín, 1. gardová armáda Přerov.

Vojska 2. ukrajinského frontu – 7. gardová armáda gen. M. S. Šumilova osvobodila Moravský Krumlov, 9. gardová armáda gen. V. V. Glagoljeva Znojmo, 6. gardová tanková armáda gen. A. G. Kravčenka Jaroměřice n. Rokytnou.

9. května: Rudá armáda osvobodila Prahu.

Bojů za Prahu se zúčastnila vojska 1. ukrajinského frontu maršála I. S. Koněva – 3. gardová tanková armáda gen. P. S. Rybalka, 4. gardová tanková armáda generála D. D. Leljušenka, 3. gardová armáda gen. V. N. Gordova, 5. gardová armáda gen. A. S. Žadova, 13. armáda gen. N. P. Puchova, 60. armáda gen. P. A. Kuročkina 4. ukrajinského frontu maršála A. I. Jeremenka, 6. gardová tanková armáda gen. A. G. Kravčenka a 1. gardová jezdeckomechanizovaná skupina gen. I. A. Plijeva 2. ukrajinského frontu maršála R. J. Malinovského.

V průběhu dne na různých směrech ku Praze vojska 1. ukrajinského frontu osvobodila Lovosice, Doksany, Terezín, Veltrusy, Slaný, Louny, Rakovník, Podbořany, Chomutov, Kadaň, Děčín, Ústí n. L., Velké Meziříčí, Rumburk, Varnsdorf, Českou Lípu, Jablonné, Frýdlant v Č., Raspenavu, Liberec, Trutnov, Broumov, Žacléř, Meziměstí, Polici n. Met., V sestavě 1. UF 2. polská armáda gen. K. Swierczewského osvobodila Č. Kamenici, Krásnou Lípu, Šluknov.

Vojska 4. ukrajinského frontu osvobodila Lanškroun, Králíky, Ústí n. Orlicí, Žamberk, Litovel, Mohelnici, Prostějov, Blansko, Rájec…

Vojska 2. ukrajinského frontu osvobodila Jihlavu, Náměšť nad Oslavicí, Humpolec, Vlašim, Mor. Budějovice, Třebíč, Dačice…

10. května: Vojska 1. ukrajinského frontu osvobodila Litoměřice, Lovosice, Roudnici n. L., Beroun. Dobříš, Mělník (společně s 2. polskou armádou), Mimoň, Doksy, Ml. Boleslav, Turnov, Mnichovo Hradiště, Bakov n. Jiz., Sobotku, Jablonec n. N., Tanvald, Žel. Brod, Semily, Lomnici n. P., Jilemnici, Vrchlabí, Starou a Novou Paku, Miletín, Dvůr Králové, Úpici, Č. Kostelec, Hronov, Náchod, Č. Skalici, Nové Město n. M., Opočno, Dobrušku. Vojska 4. ukrajinského frontu osvobodila Hradec Králové, Pardubice, Rychnov n. K., Kostelec nad O., Vamberk, Choceň, Litomyšl, Vysoké Mýto, Holice, Týniště nad O., Třebechovice p. Or., vojska 2. ukrajinského frontu Žďár n. Sáz., Polnou, Přibyslav, Kamenici nad Lipou, Pelhřimov, Telč, Jindř. Hradec, Soběslav, Třeboň, Veselí nad Lužnicí, České Budějovice, Trocnov…

Vláda Národní fronty přiletěla z Bratislavy do Prahy.

11. května: Vojska 1. ukrajinského frontu osvobodila Benátky nad Jiz., Lysou n. L., Milovice, Nymburk, Jičín, Železnici, L. Bělohrad, Ostroměř, Hořice, Kopidlno, vojska 4. ukrajinského frontu Nový Bydžov, Městec Král., Opatovice n. L., Poděbrady, Sadskou, Kutnou Horu, Kolín, Kostelec n. Č. Lesy, Kouřim. Vojska 2. ukrajinského frontu osvobodila Tábor, Benešov, Příbram, Votice, Neveklov, Sedlčany, Štěchovice, Slapy, Písek, Bechyni, Týn n. Vlt., Kaplici, Netolice, Hlubokou n. Vlt., Mirotice, Dobříš, Mníšek p. Brdy…

Poslední boje druhé světové války v Evropě s německými fašisty svedla sovětská vojska v noci z 11. na 12. května u Milína na příbramsku.

Rudá armáda dovršila osvobození Československa od německých fašistických uchvatitelů.

Od 9. do 11. května osvobozovaly česká města také další armády 1.ukrajinského frontu – 31. armáda gen. P. G. Šafranova, 28. armáda gen. A. A. Lučinského, 21. armáda gen. D. N. Guseva, 52. armáda gen. K. A. Korotějeva, 59. armáda gen. I. T. Korovnikova, 2. ukrajinského frontu – 9. gardová armáda gen. V. V. Glagoljeva a 46. armáda gen. A. V. Petruševského.

Redakce

KOMUNISTICKÝ LIST „DIALOG“ VYCHÁZÍ DÍKY OBĚTAVÝM ČTENÁŘŮM A DOPISOVATELŮM I V ROCE 30. VÝROČÍ SVÉHO ZRODU A VYDÁNÍ PRVNÍHO ČÍSLA!

Kdo to řekl?

„Vždy jsem si myslel, že demokracie je vláda lidu. Teprve soudruh Roosevelt mi vysvětlil, že demokracie je vláda jen amerického lidu!“

(Josif Vissarionovič Stalin, Jalta na Krymu)

* * *

„Je ironické a cynické, že USA i Evropská unie ukládají tyto sankce pod záminkou ochrany lidských práv, i když tyto sankce mají ve skutečnosti vždy negativní dopad na lidská práva civilního obyvatelstva. Irsko se účastní těchto porušení mezinárodního práva na základě svého členství v Evropské unii a jeho otrocké podpory zahraniční politice USA.“

(Venezuela Irská síť a Nikaragua Solidarita Irsko)

* * *

„Naše země neodhodila bomby na jiné národy, naše země nevlastní jaderné zbraně, chemické zbraně ani biologické zbraně. Desítky tisíc vědců a lékařů naší země byli vzděláváni v myšlence na záchranu životů.“ *(Projev Fidela Castra, Buenos Aires, 2003)*

* * *

„Bohužel unilateralismus Spojených států podkopává prosazování a ochranu lidských práv všech na této planetě.“

(Kubánský ministr zahraničních věcí, Bruno Rodríguez Parrilla)

* * *

„Americké sankce vůči Venezuele znovu dokazují, že socialismus nefunguje.“ *(Titulek na Venezuelanalysis.com)*

* * *

„Přiznám se, že země jsou kousky na šachovnici, na které se hraje skvělá hra na nadvládu nad světem.“

(George Curzon, místopředseda Indie, 1898)

* * *

„Odsuzujeme genocidní, krutou, vražednou blokádu. Blokáda porušuje naše lidská práva.“

(Miguel Díaz-Canel Bermúdez, prezident Kuby)

K 75. výročí vítězství Rudé armády nad fašismem

(Dokončení ze s. 1)

Centrem povstání se 5. května 1945 stala Praha. Odvaha, iniciativa a nezměrná obětavost, byly základní vlastností většiny lidových bojovníků. Praze v té době hrozilo smrtelné nebezpečí. Polní maršál Schörner vydal hned 5. května milionové hitlerovské armádě rozkaz, aby povstání v Praze a dalších místech bylo za každou cenu zlikvidováno, aby se Praha dostala zpět do německých rukou. **O situaci byl informován J. V. Stalin, který po dohodě s generálním štábem vydal rozkaz, aby vojska maršála I. S. Koněva zahájila Pražskou operaci místo 8. již 6. května.**

Náš lid nikdy nezapomene, že jedinou nadějí v této době, kdy hrozilo, že hitlerovci utopí povstání v krvi, byla Rudá armáda. Nezapomene na zoufalé volání pražského rozhlasu:

„Krasnaja armija, pomogitě!“

Je třeba se ptát zejména dnes, kdy reakce předělává historii, proč americká armáda neposkytla včasnou pomoc povstání v Plzni. Při tom sovětské velení nebránilo americké armádě zrychlit postup na dohodnutou čáru styku. **Byla to Rudá armáda, která vyslyšela volání Československého rozhlasu o pomoc.** Životy tisíců lidí zachránili sovětští tankisté, kteří v noci z 8. na 9. května 1945 bez odpočinku provedli bleskový útok na Prahu a v časných ranních hodinách vstoupili do Prahy. V rozhlase na znamení vítězství zazněla ruská píseň: „Poljuško – polje“. Praha byla během 9. května osvobozena a pražský lid s nesmírným nadšením vítal své osvoboditele.

Do 11. května 1945 zničila sovětská vojska ve středních Čechách velká uskupení Němců a zajala 859 000 německých vojáků a důstojníků, včetně 60 generálů. Byla to jedna z největších operací Sovětské armády v Evropě. Zúčastnila se jí také polská a rumunská armáda a 1. československý armádní sbor.

V pražské operaci ztratila Rudá armáda více než 8000 padlých a 28 000 raněných. V povstalecké Praze padlo dále 1693 Čechů a dalších 663 bojovníků jiných národností, zraněno bylo 2928 lidí. V dalších českých městech a vesnicích bylo 8000 obětí na životech. **Prostí lidé, osvobozené národy, všichni, kdo přežili hrůzy války a fašismu, se s obrovskými nadějemi dívali do budoucna a nikdy nezapomenou, z jakých obětí se jejich svoboda zrodila.**

* * *

75. výročí vítězství nad hitlerovským fašismem vyzývá celý pokrokový svět, aby s mnohem větší energií odhaloval pravdu o příčinách a průběhu druhé světové války a poválečném tažení amerického a německého imperialismu proti socialismu a společenskému pokroku ve světě. **Lidstvo se musí bránit. Musí znova vytvořit jednotnou lidovou frontu proti nastupujícímu fašismu.** Masové zločiny spáchané světovým, zejména americkým imperialismem v Severní Koreji, ve Vietnamu, 150 válek ve světě od roku 1945 a poslední agrese v Jugoslávii, Afghánistánu a Iráku varují celý pokrokový svět.

Trvale platí výzva J. V. Stalina: „Mír bude zachován a upevněn, vezmou-li národy věc zachování míru do svých rukou a budou-li ji hájit do konce. Válka se může stát nevyhnutelnou, jestliže se podněcovatelům války podaří opříst sítí lží lidové masy, oklamat je a zavléci do nové světové války.“

Jestřábi připravují novou válku. Proto nesmí být nikdo zapomenut, nic nesmí být zapomenuto.

Vratislav Šantroch,
Havlíčkův Brod

„NÁDHERNÁ AMERIKA“

(Jiná, zakrývaná a zalhávaná tvář USA)

Pro stoupence kapitalismu jsou **Spojené státy americké** prý tou **„nejcivilizovanější“** a **„nejdemokratičtější“** zemí na světě. Sama **skutečnost**, nejen období vzniku těchto států, ale i druhá polovina 20. století a až do současnosti, **nasvědčuje o něčem zcela jiném**.

Spojené státy americké vnikly 4. 7. 1776 vyhlášením Nezávislosti na Velké Británii.

Co do velikosti jsou třetí na světě (9 831 214 km²), co do počtu obyvatel jsou rovněž třetí na světě (327 652 594). Pokud jde o státní zřízení – jde o federativní prezidentskou republiku. *(Wikipedie)*

* * *

1. Ekonomika USA je kapitalistická

a) Zvláště po 2. světové válce prodělaly Spojené státy bouřlivý demografický (respektive imigrační) růst, kdy se jejich populace zvýšila ze 152 mil. v roce 1950 na 281 mil. na přelomu tisíciletí (přírůstek 85 %).

b) Tomu v podstatě odpovídal i ekonomický růst, i když jejich podíl na světovém HDP z poválečných asi 40 % postupně klesal na současných (kolem roku 2000) 20 %. V této době tak USA ztratily většinu technických prvenství (u civilních i vojenských oborů).

Přesto **USA** stále ještě **představují jedinou globální, imperialistickou supervelmoc**.

Na jedné straně **koncentrují světový kapitál a bohatství**. Jde o to, že **z deseti nejbohatších a nejmocnějších** světových **multinacionálních korporací** je jich **šest v USA**! V roce 2000 bylo na světě 482 dolarových miliardářů, větší část z nich pocházela právě z **USA**. Přitom měly pět milionů milionářů, **jedno procento** z jejich populace vlastní **40 % majetku země**. Deset procent pak téměř třičtvrtiny.

Na druhé straně jde **o ekonomiku nejen nestabilní** (viz vývoj a stagnace kolem roku 2000, nemluvě o krizi z let 2008 a následně), **ale hlavně nerovnovážnou**. Jde o to, že **latentně trpí velkým schodkem veřejných rozpočtů a velkým celkovým zadlužením** (státu, podniků i obyvatel) a zejména pak zahraničním schodkem a výsledným dluhem platební bilance. *(Viz Dvořák, F.: Kdo vládne světu. Máme ještě šanci?, Eko-konzult 2004, s. 182.)*

2. Politické mocenské instituce a politické strany - politický systém USA

Jak již bylo uvedeno, jde o **federativní prezidentskou republiku** se „zastupitelkou demokracií“, fungující prostřednictvím dvoukomorového kongresového systému (Senát a Sněmovnu reprezentantů). Území spadá pod troje orgány – na federální, státní a místní úrovni, ačkoli mnohé oblasti jsou spravovány více místními správami, například i okresními nebo metropolitními orgány. Všechny tyto správní orgány jsou *voliči voleny* v tajných volbách nebo *jmenovány voliči volenými zástupci*. Státní správa se na federální úrovni skládá ze tří složek: zákonodárné, výkonné a soudní atd. *(Wikipedie)*

Jak z hlediska úlohy **fungování státních orgánů, tak politických stran** USA, nešlo a **nejde o „demokracii“** = vládu lidu, ale ***oligarchickou duokracii***! O **totální vládu** (po staletí nezměnitelnou a nezrušitelnou) **dvou politických, buržoazních stran** (*republikánské* a *demokratické* strany), **jejichž prostřednictvím zde vládne velkokapitál**, zejména **finanční oligarchie** a americké **multinacionální korporace**. Tolik v propagandě prezentovaná a velebená **„pluralita politických stran“ zde** ani v náznaku, formálně **neexistuje**. Trvale a **bezkonkurenčně zde vládnou** ony **dvě politické strany**, které se, zejména **pokud jde o prezidenta**, střídají u moci. Jde tedy vlastně **jen o „křídla“ jedné, skutečné politické síly, která plně a bezkonkurenčně disponuje onou** konec konců **určující, ekonomickou mocí. Odtud také plynou nemalé peníze na fungování oněch politických stran** a to jak přímo, tak prostřednictvím státu, kterým jsou dotovány. Velké peníze jsou zvláště velmi důležité jako investice do velkého „volebního divadla“, šarády za stamiliony USD. Vždyť jak jsou dnes „nezbytné“ až závratně vysoké výdaje na volbu daného kandidáta, za prezidenta USA? Jde až o stamilionové částky. *K tomu se ještě podrobněji vrátím.*

* * *

Pokud jde o **vznik Spojených států**, šlo zprvu především o přistěhovalce, osadníky - kolonisty z Evropy - zejména z Anglie. Proto zde již v polovině 18. století existovalo značně rozsáhlé anglické koloniální panství (na atlantickém pobřeží Severní Ameriky bylo již 13 anglických kolonií, které postupně vznikly od konce 16. století).

1. V Americe přitom **v době evropské invaze žilo 40 milionů lidí**. Více než 5 milionů v Severní Americe (Spojené státy, Kanada). Ostatní ve střední Americe (hlavně v Mexiku) a v Jižní Americe v andských oblastech, rovníkových pralesech a jižních pampách. Avšak **kolonisté** - přistěhovalci při svém obsazování Amerického kontinentu postupně - **za tři století**, od roku 1510 zhruba do roku 1850 **vyvraždili 50 %** tohoto původního amerického obyvatelstva - **Indiánů**, tj. **asi 20 miliónů lidí**.

To zřejmě stoupencům a obdivovatelů Spojených států amerických (USA) nevadí. Tak jako to, že posléze v procesu formování předprůmyslového kapitalismu se **Američané** zásadním způsobem **podíleli na násilném a loupeživém obchodu s černochy – otroky** a tím i na násilném vylidňování Afriky. **Jih USA si dal „dovážet“ např. v letech 1810 až 1830 více než 150 000 otroků ročně, tj. souhrnně tři milióny.** Již o sto let dříve *Montesquieu* v díle „O duchu zákonů“ v roce 1721, ironizoval „lenost“ kolonistů - evropských národů slovy: *„když vyhubily národy Ameriky, musely zotročit národy Afriky, aby je použily na obdělávání tolika pozemků.“ (viz Otrokářská ekonomika a kapitalismus, In: Černá kniha kapitalismu, OREGO 2000, s. 41.)*

Šlo tedy o to, že černoši ve skutečnosti nahradili indiány v těch oblastech, kde byli fakticky vyhubeni.

Rozvoj jak evropského (Anglie, Španělsko, Francie, Portugalsko), **tak amerického kapitalismu** byl tedy **podmíněn** násilnou deportací černošského obyvatelstva Afriky na americký kontinent, **zrodem a rozvojem „otrokářské ekonomiky“**. Při tom všem ***došlo k obrovským ztrátám na životech Afričanů:* 7 až 8 milionů jich bylo zabito** v průběhu razií **nebo zemřelo během deportací do otrokářských stanic** ještě na území Afriky; **dva miliony Afričanů bídně zemřelo během dopravy a další dva miliony vyčerpáním v průběhu prvního roku na plantážích, nemluvě o nevyčíslitelném počtu úmrtí v důsledku špatného zacházení**, sebevražd, vzpour, represí, lynčování a vyložených masakrů.

Násilné vylidňování Afriky spojené s honem na černochy a s jejich prodejem do otroctví vedlo mj. k dlouhodobému a pravidelnému poklesu podílu Afričanů na světové populaci - v roce 1600 představoval 30 % této populace, v roce 1800 klesl na 20 % a do roku 1900 žilo v Africe už jen 10 % obyvatelstva naší země. *(Tamtéž, s. 41-50.)*

2. Dodnes funguje legenda, že **válka mezi Jihem a Severem** se vedla z důvodů veskrze morálních, **za zrušení otroctví černochů**. To je opravdu jen legenda. Vždyť **sám Abraham Lincoln**, nebyl stoupencem rovnoprávnosti mezi černými a bílými, byl rovněž rasista, odmítající skutečnou sociální a politickou rovnost, neboť **považoval „nadřazenost bílé rasy“ za reálný fakt**. Poté, co byl zvolen prezidentem (6. listopadu 1860) se o měsíc později začala od Unie oddělovat Jižní Karolína. Začala sílit odstředivá tendence mezi státy na jihu. Proto **Lincoln začal klást důraz na zachování jednoty Unie**, samozřejmě **při nadvládě Severu nad Jihem**. Zdůraznil: „Není mým záměrem přímo ovlivňovat otroctví ve státech, kde existuje, avšak nesmíme se rozejít. **Unie musí zůstat zachovaná.**“ Ve svém prvém „Poselství národu“ vyhlásil: *„Ani přímo, ani nepřímo nesleduji záměr dotknout se instituce otroctví… Nemám žádné zákonné právo to udělat, a ani to nemíním udělat.“* Jindy zase řekl, že, když by mohl Unii zachránit osvobozením otroků, udělal by to, a kdyby ji (Unii) mohl zachránit bez toho, aby osvobodil jediného otroka, udělal by totéž.

Následně po Jižní Karolíně se **začaly oddělovat od Unie další jižní státy: Mississippi, Florida, Alabama, Georgia, Luisiana,** 1. února **Texas**, kdy **tyto státy 8. 2. 1861 založily nezávislou a samostatnou konfederaci – CSA**, jejímž prezidentem se stal Jeffersen Davis. **Lincoln** prohlásil, že **„oddělení je nezákonné“**, „Unie je nesmrtelná“ a tak začala **válka mezi Severem a Jihem, ne pro osvobození otroků, ale pro zachování „Unie“** a to za každou cenu. Ve válce proti 23 severním (průmyslovým) státům s 22 miliony obyvatel, stálo jen 11 slabších (zemědělských), otrokářských států s počtem obyvatel 3,4 milionů bělochů a 3,5 miliony černochů. ▸ ▸ ▸

▸ ▸ ▸ Pokud jde o *výnos o osvobození otroků*, ten z *vnitropolitického* hlediska *neměl téměř žádný význam*, *zahraničně politicky* však ano, neboť zásah Anglie a Francie ve prospěch otrokářských států, byl tak téměř vyloučen, neboť v takové situaci vedla Unie válku za osvobození otroků. *(Deschner, K.: Utajované dějiny USA, Skurvená Amerika, Vydavateľsvo Eko-konzult 2016, s. 88-90.)*

Shrnutí uvedeného

Dějiny Ameriky, zvláště Spojených států, jsou **dějinami agrese a podmaňování**. Ano, již „objevení" „Ameriky Kryštofem Kolumbem v roce 1492 znamenalo pro domorodé obyvatelstvo naprostou katastrofu. Tisíce původních indiánských obyvatel byly zmasakrovány a další miliony zemřely nemocí či přepracováním. Jen ve **středním Mexiku**, klesla **v letech 1519-1605 indiánská populace z 25 milionů na pouhý jeden milion** (odhady indiánské populace před dobytím Ameriky se pohybují od 8,4 k 112 milionům lidí). **Stejně devastující byla i následná kolonizace…** Se stejnou brutalitou se zacházelo s indiánským obyvatelstvem i v rodících se Spojených státech amerických. I tady byli indiáni vyhánění ze své země a po tisících zabíjeni v expanzivních válkách…" *(Livingstoneová, G.: Zadní dvorek Ameriky. USA a Latinská Amerika od Monroeovy doktríny po válku s terorem, GRIMMUS 2011, s. 18, 320.)*

3. Výše nastíněná **politika expanze – agrese a podmaňováni si dalších území a států** – tedy politika jejich anexe fungovala naplno při samotném rozšiřování Unie, kdy v letech 1812-1814 došlo ke druhé válce za nezávislost. Tehdy když Británie bojovala s Napoleonem. Byla to **válka „za osvobození Kanady a vyhnání Angličanů, kdy však USA nedosáhly hlavního válečného cíle, připojení Kanady** ke „státům". *(Deschner, K.: Utajované dějiny USA, s. 71-72.)*

Onou expanzí nejen na západ, dále rozšiřovaly své území. Podobně „jako původní indiánská populace byly vytlačovány i evropské koloniální mocnosti. V roce 1803 koupily Spojené státy od Francie za 15 milionů dolarů **Louisianu** (v tzv. Louisianské kupní smlouvě, která zahrnovala **dalších 14 států a území**) a v roce 1819 získali od Španělska **Floridu**. V 1846 byli z **Oregonu** vytlačeni Britové a ve stejném roce **vyprovokovaly** Spojené státy **válku proti Mexiku, v níž** Mexiko definitivně **ztratilo polovinu svého území**: **Texas a** oblast dnešního **Nového Mexika a Kalifornie**. Během **40 let si USA** přisvojily víc než **šest milionů čtverečních kilometrů území a zvětšily** tak svou **rozlohu desetinásobně**." *(Livingstoneová, G.: Zadní dvorek Ameriky. USA a Latinská Amerika od Monroeovy doktríny po válku s terorem, GRIMUS 2011, s. 22.)*

Nenasytný hlad USA, této rodící se supervelmoci a falešné „svatyně lidských práv a svobod", „**po** další **půdě, nerostných surovinách a levné pracovní síle byl** od poloviny 19. století **hnacím motorem** jejich **agresivní politiky, jež žádala intervenci ve Střední Americe a v Karibiku**. Po expanzi na západní pobřeží se vůdci USA obrátili na jih, kde zabrali polovinu mexického území. **Ve 30. letech** minulého století byla již **ekonomická hegemonie USA** ve Střední Americe **nezpochybnitelná**." *(Tamtéž, s. 19-20.)*

Podle slov *Olivera Stonea* a *Petera Kuznicka* si prý většin Američanů myslela, že Spojené státy naplnily svůj „evidentní osud", když se roztáhly přes celou Severní Ameriku, byl to W. Seward, ministr zahraničních věcí vlády A. Lincolna, „kdo vyjádřil daleko grandióznější vizi amerického impéria. Ten si vytyčil za **cíl získání Havaje, Kanady, Aljašky, Panenských ostrovů, Midvejských ostrovů i části Santa Dominga, Haity a Kolumbie**. Značná část jeho snů se mu opravdu splnila." *(Stone, O., Kuznick, P.: Utajené dějiny Spojených států, Temné stránky americké historie od anexe Havaje po tažení v Iráku, Brno, PRESS 2015, s. 12.)*

Ano, šlo i o to, že vůdčí politici zrozeného „Nového světa" - USA, nového bezohledně expandujícího impéria, si byli vědomi, že v „roce **1878 evropská impéria a jejich kolonie** ovládaly **67 %** pozemského povrchu Země. A v roce **1914** měly kontrolu nad ohromujícími **84 %**. Do 90. let 19. století si Evropané rozkrájeli **90 % Afriky**, z toho **lví podíl připadl Belgii, Británii, Francii a Německu**." Nové impérium, Spojené státy měly strach, že nestihnou dohnat ztracený čas. Vládnoucí a vůdčí třída – oligarchové tvrdily, „že **USA musejí soupeřit se zahraničními mocnostmi** a ovládnout světový trh, aby rostoucí přebytky Ameriky pohltili cizinci. **Zisk jednoznačně ležel v cizině: v obchodu, levné práci a levných zdrojích.** A nejzajímavější byla Čína. Aby mohli nakrojit tento obrovský tržní dort, potřebovaly by Spojené státy moderní, parou poháněné námořnictvo a základny po celém světě, aby mohly soupeřit s britským impériem, s jeho obrovskou výhodou přístupu do přístavu Hongkong. *(Tamtéž s. 13.)*

V roce 1898, v této atmosféře globální konkurence, **Spojené státy anektovaly Havaj**, kde již v roce 1887 si vynutily výlučné právo na námořní základnu Pearl Harbor a dokonce v roce 1894 uznaly Havajskou republiku.

(Deschner, K.: Utajované dějiny USA, Skurvená Amerika, Vydavateľsvo Eko-konzult 2016, s. 115.)

„**Kuba** ležící sto padesát kilometrů od břehů Floridy, se vzbouřila proti zkorumpované španělské nadvládě a **Španělé** reagovali tím, že **uvěznili** značnou část **populace do koncentračních táborů**, kde na různé nemoci **zemřelo na devadesát pět tisíc lidí**. Jak se boj přitvrzoval, mocní bankéři a obchodníci jako **Morgan a Rockefellerovi**, kteří měli na ostrově investovány miliony, **začali vyžadovat od prezidenta nějakou akci** – aby ochránili své zájmy." *(Stone, O., Kuznick, P.: Utajené dějiny Spojených států, Temné stránky americké historie od anexe Havaje po tažení v Iráku, Brno, PRESS 2015, s. 14.)*

Tak došlo na Kubě k tříměsíční **španělsko-americké válce**, kterou nazval ministr zahraničí USA John Hay „krásnou malou válkou", kdy z téměř pěti a půl tisíce mrtvých Američanů padly méně než čtyři stovky v boji, ostatní vojáci podlehli chorobám. **Po** tomto **vítězství** „tam nekráčeli **američtí podnikatelé, kořistili majetek, kde mohli, a** v podstatě **proměnili Kubu v protektorát**". Například korporace „United Fruit Company si zabrala dva miliony akrů půdy na výrobu cukru. V roce **1901 vlastnily** Bethlehem Steel a další **americké podniky přes 80 % kubánského přírodního bohatství**."

Po svém vítězství nad Španělskem na Kubě, došlo k tomu, že v květnu 1898 Američané rozprášili španělskou flotilu v Manilské zátoce, a získali od něho (Španělska), **anektovali** pro sebe gigantické, ale zanedbané území na Dálném východě – **Filipíny** a rovněž **Portoriko**. *(Tamtéž, s. 15.)*

Filipíny byly vnímány jako ideální zastávka k natankování lodí plujících do Číny. **Filipínci** poté (1899) co „**byli osvobozeni** od španělské nadvlády, **založili svou vlastní republiku** a podobně jako kubánští rebelové očekávali, že ji Spojené státy uznají. Tedy rovněž svého „spojence" přecenili. A tak začali vzdorovat…" Z obrané partyzánské války za udržení samostatnosti filipínské republiky, za právo na sebeurčení, „která trvala tři a půl roku, se domů nevrátily přes čtyři tisíce amerických vojáků. Zatímco **filipínských partyzánů padlo přes dvacet tisíc**, řada z nich na choleru." Američané se mohli utěšovat myšlenou, že mezi nerozvinuté chudáky, barbary ovládnutím jejich země „přinesli civilizaci" – svět „lidských práv a svobod". *(Tamtéž s. 16.)*

V roce 1900, byly **americké vojenské jednotky rozptýleny** po několika zemích světa – tentokrát v Číně, na Kubě, Filipínách a poté i v **Panamě** (která byla provincií Kolumbie), kde se nalézal významný strategický bod, při dalším uspokojování imperiálních ambicí Spojených států – **Panamský průplav**, kde **šlo o spojení Atlantického a Tichého oceánu**, který začali budovat v letech 1880 až 1889 Francouzi. Anexi Filipín považovaly Spojené státy jen za první krok k průniku na rozsáhlý čínský trh. Většina jejich „přístavů a základen byla na východním pobřeží, **k „ochraně svých zájmů" v Asii však potřebovali snadný přístup do Pacifiku**. Transoceánský průplav by zároveň snížil náklady na obchodování s Latinskou Amerikou a též náklady na přepravu mezi východním a západním pobřežím USA". Nejen to, průplav by jim umožnil „strategicky kontrolovat americkou pevninu a vypořádat se s konkurenčními mocnostmi". Proto se Spojené státy rozhodly postavit zde průplav, při dosažení stoletého pronájmu. Jejich bezostyšný návrh „v srpnu 1903 kolumbijští senátoři jednomyslně zamítli".

Tak otrlý imperialista, **americký prezident Theodore Roosevelt** (1901-1909), jak jinak než **jako bojovník za demokracii** a nezadatelná a nezcizitelná **„lidská práva a svobody"** drzé „Kolumbijce odsoudil… a podnítil v Panamě separatistické hnutí, následně **vyslal k jeho podpoře vojsko a v listopadu 1903 uznaly USA samostatnost Panamy**. O patnáct dní později byla s novou panamskou vládou uzavřena smlouva, která dávala USA výhradní právo **natrvalo užívat** šestnáctikilometrový pruh země napříč Panamou a vystavět tam průplav." *(Livingstoneová, G.: Zadní dvorek Ameriky. USA a Latinská Amerika od Monroeovy doktríny po válku s terorem, GRIMUS 2011, s. 24-27.)*

K tomu došlo mezi lety **1901 až 1914**. **Do konce roku 1995 byly** samotný **průplav** a šestimílový pás území na obou jeho březích **výsostným územím** Spojených států amerických.

Shrnutí uvedeného

Na počátku 20. století „byly USA průmyslovou velmocí. Více než polovina jejich obyvatel žila ve městech, národní důchod byl třikrát vyšší než národní důchod Anglie a USA produkovaly více železa, oceli a uhlí než kterýkoliv evropský stát." Bylo tedy třeba více nových surovin a odbytišť. „**Američtí podnikatelé a politici se začali zaměřovat na státy více na jih od USA**, i když územní expanze 19. století skončila a **rasistické nálady americké společnosti zabraňovaly** jejím prezidentům pokusit se **zahrnout zbytek Ameriky přímo do USA**. Američtí politici, intelektuálové i žurnalisté se shodli na tom, že **líní podřadní ´latinští indiáni´ by vysáli sílu mladého dravého národa** a zředili čistotu jeho anglosaské krve."

Spojené státy si zároveň uvědomovaly, že mohou **dominovat ve své „sféře vlivu" ekonomickou vahou a** příležitostnými **vojenskými intervencemi**. **Mezi lety 1898 až 1934 intervenovaly USA**, ve Střední Americe a Karibiku **více než třicetkrát.**" *(Tamtéž s. 24.)*

Tedy **prosazovaly své bezohledně zištné, imperiální zájmy, jak vojenskou silou, válečnými prostředky, tak ekonomickou silou**. Exploatací zabraných cizích území, a tvrdého využití své ekonomické převahy, nejen na americkém kontinentě.

(Pokračování příště.)

Zdeněk Košťál

Koronavirová krize - nový produkt systémové krize kapitalismu

V roce 2002 se v kapitalistických zemích, především ve Spojených státech, objevily příznaky významné krize, vycházející z neoliberální politiky, prováděné od 80. let 20. stol. a rozvíjené duem Reagan-Thatcherová, **s využitím pravicové deviace Gorbačovem vedeného Sovětského svazu**. Tato nová kapitalistická krize vypukla **v roce 2008 a zanechala černý otisk na životech desítek milionů dělníků a zaměstnanců**, kteří přišli o práci, ani nemluvě o **víc než dvou miliardách lidí po celém světě, kteří se ocitli v nesmírné chudobě**… došlo k tomu v době, kdy kapitalistické systémy okrádaly bankovní střadatele a nabídly jejich vklady bankám a významným finančním společnostem, aby si zajistily kontrolu nad světovým výkonem a lidskými životy.

Současně **pokles sil ve prospěch změny ve světě po roce 1990, tj. po pádu Berlínské zdi a zhroucení Sovětského svazu a socialistického hnutí kapitalismu umožnil zavést nové agresivní projekty**. Začalo to návratem závodů ve zbrojení a organizováním oblastních preventivních válek, především na Středním východě, a splynulo s četnými převraty všude možně, hlavně v Latinské Americe a v bývalých socialistických zemích ve východní Evropě. Vedlo to k založení nových teroristických organizací, jež přijaly buď náboženský a sektářský šovinismus nebo kmenové a etnické tendence. Docházelo k tomu po celém světě. Řečeno ekonomicky a společensky, **ve světle slabého dělnického hnutí** a kontroly sociálně-demokratických stran buržoazií, zvlášť v Evropské unii, **kapitalistické síly, konkrétně finanční oligarchie, dokázaly rozložit výrobní síly a urvat si významnou část vymožeností, jichž bylo dosaženo během druhé poloviny dvacátého století**. Týkaly se plynulosti práce, sociálních záruk a pojištění, jako je vzdělání a základní zdravotnické služby, zvlášť po systematickém a záměrném útoku na veřejný sektor a jeho výrobní firmy, jež byly všechny nabídnuty k prodeji (nebo k privatizaci).

Tady je nutno se zaměřit na **zdravotnické služby** a konkrétně na to, **co se ukázalo dnes se šířením epidemie korony**. Všichni si pamatujeme na bitvy, jež probíhaly v USA proti rozšíření dávek sociálního pojištění během prvního prezidentského období Baracka Obamy, i jak to skončilo podřízením se příkazům pojišťovacích společností a jejich zájmům. Všichni si také pamatujeme, jak bylo sociální zabezpečení a veřejné zdravotnictví zasaženy ve prospěch soukromého sektoru. Dokonce ani v Libanonu nebylo **sociální zabezpečení uchráněno před útoky soukromého sektoru** a rozpočet Ministerstva zdravotnictví byl vydán na soukromé nemocnice na úkor veřejných, z nichž byla většina v předcházejících letech zavřena.

Tato křiklavá porušení lidského práva na přístup ke zdravotnickým službám, jež charakterizovala prvních dvacet let nového tisíciletí, **negativně zasáhla země po celém světě**, s výjimkou Kuby (a možná Číny), když vložila lidské bytosti a jejich zdraví do středu svých zájmů. Tváří v tvář rozsáhlé epidemii byly tyto nepříznivé dopady jasné: pohrdání lidskými životy a přístup k základním zdravotnickým zařízením rezervovaný čistě pro bohaté.

Poté, co nepřátelé sociálního zabezpečení rozvrátili samotný mechanismus a udělili státu úlohu zajistit zdravotní ošetřování ke snížení šíření epidemie, se **zdraví občanů kapitalistických zemí stalo zbožím**, předmětem nabídky a poptávky. Ve skutečnosti kapitalistické země kontrolovaly zdravotní služby přes vědecký výzkum, jenž financovaly kvůli svým vlastním zájmům, a pomocí zisků, vydělaných na lécích a léčbě, produkovaných v jejich vlastních laboratořích.

Proto nás nepřekvapilo zmatení kapitalistických vlád, když přišla epidemie korony, a nepřekvapil nás **ani pokus obvinit z vypuknutí Čínskou lidovou republiku**… Ani nás nepřekvapilo, že tyto systémy nedokázaly zajistit nutné požadavky, včetně dodávek prvotní ochrany (roušek, rukavic, dezinfekce…). Tato **neschopnost vypořádat se s epidemií byla zaviněna zavíráním továren, jež vyrábí tyto potřeby**, a četnými ministerstvy zdravotnictví, jež nevytvářely jejich zásoby, protože je nepovažovaly za nezbytné. **Tato nová kapitalistická krize**, jež se objevuje ve stínu rozšířeného a zhoršujícího se dvacetiletého hospodářského úpadku, **je odhalením toho, co čeká svět po epizodě s Covidem-19. Co se týče obětí, vše, co získají z takové krize, je těžká deprese, úpadek**. A výsledek? Významné celosvětové zastavení výroby, podstatný nárůst nezaměstnanosti…nemluvě o skutečnosti, že konec této smrtící epidemie a následný konec současné karantény je všeobecně v nedohlednu. Tato nešťastná scéna, ať už lidsky, společensky nebo ekonomicky, vyžaduje od sil změny překonat předešlá rozdělení a sjednotit se kolem strategického programu. Programu, jenž by měl nejprve zabránit rozšíření krize kapitalismu na globální dělnickou třídu, utlačovaný a vykořisťovaný lid, a jenž by za druhé měl zaručit všem lidem, bez výjimky, právo na přístup k léčivům a vakcínám a na prospěch z nich, aby tuto epizodu bezpečně překonali. A zaručit, aby se stovky politických stran z celého světa (včetně Arabského levicového fóra - ALF) shodly na názoru, jak zachovat lidský život, za každou cenu. A potom **musí být odsouhlasen jasný program, s detaily, jak se vypořádat s ekonomickými a politickými překážkami, jež přijdou, až epidemie pomine**. Což znamená **budovat „nový světový řád", jenž ukončí vykořisťování a poskytne následující zásadu: „Každému podle jeho potřeb a od každého podle jeho schopností."**

Dr. Marie Nassif-Debs**, členka ÚV Libanonské komunistické strany, Bejrút, 14. dubna 2020, překlad **Vladimír Sedláček

IDEOVÉ DĚDICTVÍ LENINA A BOJ DĚLNICKÉ TŘÍDY ZA SOCIALISMUS VE 21. STOLETÍ

(Vystoupení předsedy ÚV KS RF Gennadije Zjuganova na 20. plenárním zasedání strany)

Životnost skvělých idejí se měří staletími a tisíciletími. Odpovídajíce aspiracím obyčejných lidí, žijí mezi lidmi a inspirují je k boji za výstavbu nového, spravedlivého světa. Proto Leninovy myšlenky nadále žijí a vyhrávají. Letos slavíme sto padesáté výročí narození Vladimíra Iljiče Lenina. Naším úkolem je pamatovat si jeho odkaz, studovat ho hlouběji, energicky a správně ho aplikovat v soudobých podmínkách.

Postupovat kupředu, držet krok se životem

V nejtemnějších dobách dějin Leninův genius osvětloval novou cestu rozvoje lidstva. Stalo se to v době, kdy expanze kapitalismu zachvátila celý svět. Rozdělila kontinenty na kolonie, vytvořila sofistikovaný systém vykořisťování lidstva a nerostných zdrojů. Horliví obránci kapitalismu o něm již hovořili jako o triumfu rozumu, prohlásili ho za jediný možný způsob rozvoje. Z výhod tohoto systému však žily početně omezené buržoazní kruhy. Pro své finanční zisky uvrhla masy do chudoby a bezpráví a použila je jako „kanonenfutr“.

Na přelomu 19. a 20. století vstoupil kapitalismus do fáze imperialismu. Velmoci začaly přerozdělovat planetu. Podněcovaly nejen lokální konflikty. V kotli první světové války zemřely miliony lidí. Byli obětováni molochu chamtivosti a zisku.

Zejména tehdy se svět dozvěděl o Leninovi. Jeho nesmrtelná hesla: „Mír národům“; „Chléb hladovým“; „Půdu rolníkům!“; „Továrny dělníkům!“; „Moc Sovětům!“ se staly výzvou pro miliony udřených dělníků a rolníků, kteří hrbili svá záda na polích, za obráběcími stroji a v dolech. Leninismus se stal jejich nadějí na osvobození od utrpení, na důstojný a šťastný život.

Leninův génius nevznikl náhodou. Zakladatel bolševismu nebyl ani filozofem samotářem ani nadčlověkem stojícím na piedestalu vysoko nad masami lidu. Přesně naopak! Podrobil svůj život službě pracujícímu lidu, jeho vysvobození z okovů, z nevědomosti a z nedůvěry ve vlastní síly.

Jsa hluboce přesvědčen o obrovských možnostech lidových mas, se Lenin nikdy neodděloval od prostých dělníků. Byl s nimi úzce spjat, čerpal z nich inspiraci pro svůj boj a tvorbu.

Lenin ovládl a rozvinul velké teoretické dědictví Karla Marxe a Bedřicha Engelse. Zároveň se osvědčil jako talentovaný organizátor, revolucionář, tvůrce nového typu strany a prvního státu socialismu na světě. Jak napsal vynikající čínský revolucionář Sun Yat-sen: **„Za mnoho staletí světové historie se objevily tisíce vůdců a učenců s krásnými slovy, která nikdy nebyla uvedena do praxe. Ty, Lenine, jsi výjimkou! Nejenže jsi mluvil a učil, ale uvedl svá slova do reality. Vytvořil jsi novou zemi. Ukázal jsi nám cestu!“**

V těchto slovech je obzvláště důležitá podstata. **Marxismus-leninismus není souborem dogmat a předpisů pro každou příležitost.** Dívat se na to takto, je chybné! Znamenalo by to přeměnit brilantní ideologii na náboženský kult. Sám Lenin zdůrazňoval, že komunistické učení není pouze souborem ustanovení, ale metodou analýzy reality. Marxismus je komplexní vědecký systém. Kombinuje filosofické, ekonomické a sociálně-politické názory, které slouží k poznání a rekonstrukci světa.

„Aplikace materialistické dialektiky na přepracování veškeré politické ekonomie od jejího vzniku, přes historii, k přírodní vědě, k filozofii, k politice a taktice dělnické třídy...“, to je to, co nejvíce zajímá Marxe a Engelse. To je to, do čeho přinesli to nejpodstatnější. Tento jejich geniální krok vpřed v historii revolučního myšlení Lenin definoval jako **hlavní podstatu marxismu**. Tím se řídil celý život. Tak postupoval v období boje proti legálnímu marxismu, ekonomismu i menševismu. Tak postupoval při vytváření strany dělnické třídy – Ruské sociálně demokratické dělnické strany *(RSDDS)*.

Tak tomu bylo i během odhalení revizionistů II. internacionály. Tak tomu bylo, když v dubnu 1917 nastolil otázku provedení socialistické revoluce v Rusku. **Chápání marxismu jako návodu k akci, přeměnilo Lenina ve skvělého myslitele a vůdce lidových mas. Výsledkem jeho tvůrčího přístupu se stal bolševismus.**

„Marxovu teorii vůbec nevnímáme jako něco úplného a nedotknutelného,“ upozorňoval, „jsme naopak přesvědčeni, že položila pouze základní kameny té vědy, že socialisté by se měli posouvat dále všemi směry, pokud nechtějí zaostávat za životem.“ Lenin nám dává příklad rozhodného přístupu ke každému tématu. Rozpracování jakékoli otázky doprovázel studiem všech dostupných zdrojů. Při psaní díla „Rozvoj kapitalismu v Rusku“ použil odkazy na 583 zdrojů. K sepsání díla „Imperialismus, jako nejvyšší stádium kapitalismu“, prostudoval téměř 800 knižních stránek.

Naděžda Krupská vzpomínala: „Když jsme žili v letech 1902 až 1903 v Londýně, Vladimir Iljič strávil polovinu svého času v Britském muzeu, které má bohatou knihovnu.“ V dopise své matce v roce 1916 Lenin uvedl: „Nyní žijeme v Curychu. Přijeli jsme studovat v místních knihovnách.“

Leninovou sférou zájmů nebyly jen společenské vědy. Objevy v oblasti fyziky mu pomohly napsat knihu „Materialismus a empiriokriticismus“. V nových objevech přírodních věd Lenin rozpoznal počátek velkolepé vědecké revoluce. Poskytl jim filozofický základ, rozvinul doktrínu dialektického materialismu, rozdrtil buržoazní teorie machismu i pragmatismu a ukázal živý příklad tvůrčího vývoje marxismu.

Komunista musí stát pevně na postoji dialektického a historického materialismu. Proto na stranických sjezdech a plenárních zasedáních Ústředního výboru Komunistické strany Ruské federace provádíme důkladnou analýzu současných trendů, zkoumáme jejich dynamiku a studujeme rovnováhu třídních sil. Abychom mohli úspěšně bojovat a vést masy, nemůžeme se této pečlivé a obtížné práci vyhnout. **Naším přímým úkolem je sledovat dialektický přístup, rozvíjet marxismus-leninismus a na tomto základě vyvodit praktické závěry. Bez toho nemůžeme zajistit vítězství pracujících.**

Levicové hnutí je plné publikací popírajících teoretické a praktické odkazy předchozích generací bojovníků za socialismus. Co jen všechno neslyšíme od příznivců všech druhů pseudosocialismů. Často za tím leží neschopnost nebo neochota ovládnout celou hloubku naší ideologie. Ještě v roce 1920, na III. Všeruském sjezdu Komsomolu, Vladimir Iljič uvedl: ***„Můžete se stát komunisty pouze tehdy, pokud obohatíte vaši paměť pochopením veškerého bohatství poznání, které lidstvo vyvinulo.“*** Leninovy myšlenky dnes vstoupily do intelektuální pokladnice lidstva. Zaujaly klíčové místo v politickém životě moderního světa.

Globalizmus - moderní forma imperialismu

150. výročí narození Vladimíra Iljiče Lenina, nemůžeme oslavit bez připomenutí nejdůležitějších prvků jeho velkého ideologického dědictví. Prvním je věda o imperialismu. Stalin to učinil velmi přesně: **„Leninismus je marxismus éry imperialismu a proletářské revoluce.“** Při analýze vývojových trendů kapitalismu dospěl Lenin k závěru, že spěje do nejvyšší a poslední fáze.

Označil hlavní znaky imperialismu:

- vznik monopolů, jejich rozhodující úloha v hospodářském životě;

- vznik finančního kapitálu a finanční oligarchie;

- priorita vývozu kapitálu před vývozem zboží;

- formování monopolních svazů kapitalistů, rozdělujících svět;

- dokončení územního rozdělení půdy hlavními mocnostmi.

Lenin poznamenal, že koncentrace společenské výroby v rukou monopolů, neodstraňuje kapitalistické rozpory. Konflikty dozrávají jak ve státech, tak na světové scéně. Hospodářské krize se stávají hlubšími a ničivějšími. Rozpory mezi prací a kapitálem se prohlubují.

Monopoly vykořisťují a ničí nejen dělníky, ale i rolnictvo a drobnou buržoazii. Leninův závěr o růstu reakce za imperialismu je akutně relevantní. Monopolní kapitál vytváří diktaturu. Potlačuje dělnické a demokratické hnutí, odstraňuje práva a svobody. Majitelé monopolů usilují o anexe, zrušení národní nezávislosti. Lenin to nazval obratem ***„od demokracie k politické reakci“*** a zdůraznil, že v zahraniční i vnitřní politice ***„imperialismus usiluje o zrušení demokracie. V tomto smyslu je nepopiratelné, že imperialismus je obecně ´popíráním´ demokracie.“***

Neméně aktuální jsou tato Leninova slova: ***„Imperialismus přináší dělnické třídě bezprecedentní zostření třídního boje, chudobu, nezaměstnanost, drahotu, útlak trastů, militarismus, politickou diktaturu, která zvedá hlavu ve všech, dokonce i ve svobodných zemích.“***

Za těchto podmínek slouží veškeré žvásty o „svobodě“ a „demokracii“ jednomu účelu - odvrácení pozornosti a klamání mas. Ve skutečnosti, jak Lenin neustále opakoval, finanční kapitál a monopoly „všude nesou úsilí o nadvládu, nikoli svobodu“.

Touha oligarchie po ziscích a prohlubování rozporů za imperialismu vede k ničivým vojenským konfliktům a světovým válkám. Demokratické síly, oslabené reakcí, často nedokáží zastavit rozpoutávání zločineckých válek. K tomu jsou potřeba základní proletářské síly, které se sjednocují k boji.

Leninův objev neztratil svůj význam. Imperialismus se nezměnil a globalizace vyhrotila všechny rozpory na maximum. Koncentrace výrobních prostředků, zdrojů surovin, dopravy a spojů, vědeckých a technologických objevů, kvalifikovaných pracovníků a inženýrů v rukou monopolů je rekordní. Americké ekonomice dominuje 500 společností. Polovina z nich má aktiva v pěti nebo více průmyslových odvětvích. Koncentrovaly 20 % všech zaměstnaných v ekonomice a více než 60 % zisků.

Na konci roku 2019 činil objem fúzí a akvizic čtyři biliony dolarů. Po převzetí společnosti „Anadarko“ se americká společnost Chevron (ropa a plyn) stala po Exxon Mobile druhou na světě. Spojení amerického konglomerátu „United Technologies“ se zbrojním koncernem „Raytheone“ vedlo k vytvoření vojensko-průmyslového gigantu, který ve svých rukou soustředil výrobu leteckých motorů, vrtulníků, křídlatých řízených střel, protiletadlových raketových systémů a dalších zbraní.

Mnoho miliard dolarů pochází z akvizic a fúzí v Rusku. „VTB Bank“ tak získala řetězec obchodů „Magnit“. Plynárenská společnost „NOVATEK“ Leonida Michelsona koupila společnosti „Severněfť-Urengoj“, „Geotransgaz“, „Urengojskou plynárenskou společnost“ a několik dalších.

Globální imperialismus posiluje roli nadnárodních společností. Každá velká společnost je dnes komplexním diverzifikovaným komplexem výrobních, obchodních, finančních a investičních struktur. Má síť smluvních a subdodavatelských dohod a je spojena s mnoha malými a středními podniky, jejichž nezávislost je velmi podmíněna. Mateřská společnost, která distribuuje výrobu v různých zemích, „prorůstá“ mnoha pobočkami. Ale rozhodovací centrum v tomto mezinárodním konglomerátu je přísně definováno - to je hlavní sídlo.

Účinnost nadnárodních společností je mnohem vyšší než u jiných monopolů. Mají možnost se vyhnout celním překážkám, akumulovat kapitál v nejziskovějších oblastech a vyčlenit značné zdroje na výzkum a vývoj. Kapitalizace předních nadnárodních společností je vyšší než HDP většiny zemí světa. Ovládají více než polovinu světové průmyslové výroby, více než 60 % světového obchodu, více než 80 % celosvětové základny patentů a licencí na nová zařízení a technologie.

Jak zdůrazňoval Lenin, základem dominance nadnárodních společností ve světě je export kapitálu. Objem přímých zahraničních investic se od roku 1982 do roku 2006 zvýšil 20krát.

Dnes je 90 % z nich nadnárodními společnostmi. Současně 1 % největších společností kontroluje 50 % objemu zahraničních investic.

Pouze malá část světové ekonomiky působí na volném trhu. Interní transferové ceny jsou určovány samotnými korporacemi. Obecně platí, že nadnárodní společnosti provádějí přísné plánování, což zaručuje jejich úspěch. Zejména **plánování** poskytlo Sovětskému svazu zvláštní konkurenční výhody.

Hiroshi Teramachi, zakladatel japonské společnost THK, napsal: ***„V roce 1939 jste byli vy Rusové chytří a my Japonci jsme byli blázni. V roce 1949 jste byli ještě chytřejší a my doposud jsme byli blázni. Ale v roce 1955 jsme již byli chytřejší a vy jste se změnili na pětileté děti. Celý náš ekonomický systém je kompletně okopírován z vašeho. Všechny naše firmy se řídí vašimi hesly ze Stalinovy éry.“***

Proti tvrzení demagogů globalizace nezměnila povahu kapitalismu. Leninovo dílo epochy *„Imperialismus jako nejvyšší stádium kapitalismu“* má prorockou povahu. Vysvětluje moderní svět ještě více než svět z roku 1916. Největší myslitelé naší doby docházejí k závěru: *„Hospodářský a politický kolonialismus není minulostí. Stal se ještě sofistikovanějším a tvrdším než ve XX. století. Útok na suverenitu států pokračuje. Hnutí za národní osvobození je potlačováno. Kulturní rozmanitost je nahrazena spotřebitelskou kulturou.“* Jak píše William Robinson: *„Globalizace předpokládá nahrazení národního státu, jako základního principu sociálního života v kapitalismu.“*

Světová ekonomika se stává nadnárodní výrobou. Liberální ideologové se snaží tvrdit, že tento proces není spojen s kapitalismem a žvástají o nějaké „postkapitalistické“ realitě. Jak však poznamenává britský vědec Barry Jones, je globalizace nejvyšší fází kapitalistické integrace světové ekonomiky. Jeho kolegové dodávají, že v tomto případě zachvacují kapitalistické vztahy jak v šířce, tak i v hloubce všechny projevy stále se množící lidské činnosti.

Musí být jasně chápáno: pokud globalizace odráží objektivní procesy integrace zemí a národů, pak je globalismus moderní forma imperialismu, která škrtí svět v jeho těsném objetí.

Světová ekonomika se stává nadnárodní výrobou. Liberální ideologové se to zkoušejí zdůvodnit.

Podvodníci a lupiči

Ideologickým základem globalizmu je neoliberalismus. V říjnu 2019 jsme na IX. plenárním zasedání Ústředního výboru Komunistické strany Ruské federace připomněli, že za jeho zakladatele je považován rakouský ekonom a filozof, žhavý antikomunista Friedrich Hayek. **Jeho myšlenky jsou hybridem fašismu, sociálního rasismu a kolonialistické teorie celosvětové expanze kapitálu.** Jeho žák Friedman proměnil „University of Chicago“ v kovárnu neoliberálů. Zde vystudovali společníci a poradci indonéského diktátora Suharta, chilského generála Pinocheta a ruského uzurpátora Jelcina.

Návrh neoliberálního programu vytvořila „Chicagská škola“ (Chicago School).

▸ ▸ ▸

▸ ▸ ▸ Je založena na odstranění státu z ekonomiky, úplné privatizaci, plné „svobodě“ obchodu, snížení sociálních výdajů a privatizaci všech odvětví ekonomiky soukromým sektorem. V politice se neoliberalismus snaží zničit národní suverenitu, potvrdit sílu globálního kapitálu pod rouškou „otevřené společnosti“ a prosadit „řízený chaos“ jako způsob vytvoření nového světového řádu. Státu je přidělená role bodygarda, který chrání zájmy kapitálu před lidem. Jak jsme zdůraznili v materiálech minulého plenárního zasedání ústředního výboru: ***„Formálními slogany o svobodě slova a o demokratických volbách, neoliberalismus vylučuje skutečné vyjádření vůle mas. Uznává pouze celkovou moc kapitálu, právo bohatých na výkrm a lidu - na chudobu a přežívání.“***

Povaha neoliberalismu neponechává kámen na kameni z dobročinných teorií „humanizace kapitalismu“. Chudoba pracujících, prohlubování nerovnosti a nespravedlnosti, růst násilí a úplná reakce - to vše činí současnou fázi imperialismu podobnou charakteristice dané Leninem. „Násilí, podvod, zrada a loupeže“ - takové metody kapitalismu nyní jmenuje západní marxistický filozof David Harvey.

Jeho hodnocení potvrzují tisíce příkladů. Počet hladových lidí na světě neustále roste. Podle zprávy OSN o stavu potravinové bezpečnosti, zveřejněné v červenci 2019, trpí hladem ve světě 821 milionů lidí a počet podvyživených dosáhl dvou miliard. Chudoba, hlad, nedostupnost zdravotní péče přináší hrozné výsledky. Každý rok zemře pět milionů dětí do věku pěti let. Dvěma miliardám lidí na planetě je odepřen přístup k pitné vodě.

OSN uznává, že cíle vymýcení extrémní chudoby do roku 2030 nebude dosaženo.

Tým vědců vedený Tomem Pikettym a Facundem Alvaredoem vypracoval „Zprávu o světové nerovnosti“. Za posledních 30 let rostla nerovnost v příjmech téměř ve všech zemích světa. Nejvyšší úrovně nerovnosti dosáhla v Rusku, Spojených státech a asijských zemích. Příčinou bylo zničení Sovětského svazu a nástup neoliberalismu. Velkokapitál to přirozeně využil. Celková privatizace, změna daňových systémů, omezení přístupu ke vzdělání, omezení sociálních programů vykonaly svou práci. **Padesát procent chudých světa má poloviční příjem, než jedno procento nejbohatších.** A tato mezera se neustále prohlubuje.

Dramatické sociální rozdělení prochází bývalou socialistickou komunitou. V Rusku nejbohatších deset procent populace dostává 55 procent ze zisku. Skoro nejvíce na světě!

V devadesátých letech uváděl nositel Nobelovy ceny Joseph Stiglitz: „Krátce po svém nástupu do Světové banky jsem se začal hluboce nořit do toho, co se děje a jaká je strategie. Když jsem vyjádřil své znepokojení nad stavem věcí, jeden z ekonomů Světové banky, který sehrál klíčovou roli v privatizaci, přesvědčivě protestoval. Uváděl dopravní zácpy na moskevských ulicích, množství „Mercedesů“ v nichž uvízl. Hovořil o obchodech plných luxusního zboží. Nevadilo mi, že mnoho Rusů bylo tak bohatých, že způsobovali zácpy v ulicích nebo vytvářeli poptávku po botách Gucci a dalším přepychu... Ale zácpy způsobené Mercedesy v zemi, kde příjem na hlavu činí 4 730 dolarů ročně (hovoříme o příjmu za celý rok 1997), jsou příznakem nemoci, nikoli zdraví. Toto znamení jasně ukazuje, že ve společnosti existuje koncentrace bohatství v rukou několika lidí, a nikoli jeho rozdělení mezi většinu.“

Obraz bude ještě jasnější, pokud se podíváte nejen na příjem, ale na vlastnictví národního bohatství. Podle ročních recenzí světového bohatství švýcarské banky Credit Suisse vlastní polovinu světového bohatství jedno procento superbohatých.

To je zcela přirozené, protože po roce 2010 se celkové bohatství miliardářů zvyšuje ročně o 13 procent! To je šestkrát rychleji než příjem dělníků a zaměstnanců. ***„Po roce 1980 došlo téměř ve všech zemích, ať už bohatých nebo rozvojových, k masivnímu přesunu majetku z veřejného do soukromého sektoru“***, vysvětlují autoři „Zprávy o světové nerovnosti“.

Díky praxi neoliberalismu je příjemcem zisku pouze velký vlastník. **V Rusku deset procent nejbohatších kapitalistů uloupilo 83 procent celkového bohatství všech domácností. A jejich podíl neustále roste. V roce 2019 se počet dolarových miliardářů v naší zemi zvýšil ze 74 osob na 110 a milionářů ze 172 na 246 tisíc. 23 nejbohatších ruských oligarchů se obohatilo o dalších 53 miliard dolarů.**

Na rozdíl od osob jmenovaných ve Forbesu jsou obyčejní Rusové stále chudší. Jejich skutečné příjmy od roku 2014 neustále klesají. **V současné době se prohlubující krize kapitalismu sčítá s kolapsem cen ropy, pádem rublu, epidemií koronaviru.**

V masách roste také opozice vůči kapitálu. Studie ukazují, že téměř 60 % obyvatel světa věří, že kapitalistický systém poškozuje lidstvo mnohem více, než mu prospívá. V některých zemích si to myslí tři čtvrtiny občanů. Na všech kontinentech je pozorováno hromadné zklamání z kapitalismu, rostou levicové nálady.

Ve Spojených státech získal v primárkách bezprecedentní podporu kandidát pro prezidentské volby Bernie Sanders. *(Velkokapitál to však tak nenechal a tak rychle ztratil.)*

Hromadné manifestace se v posledních letech přehnaly Francií, Indií, Chile, Kolumbií. Miliony nespokojených po celém světě veřejně říkají „Ne!“ chudobě a bezpráví. Vlády hlavních měst opakovaně vysílají policii a armádu proti dělníkům. Ale růst třídních bojů je nevyhnutelný.

Vypuknutí koronaviru zhoršilo již tak narostlé rozpory. Svět čelí krutým výzvám. Odpověď lidstvu je zaručena pouze socialismem. Tak to bylo v Sovětském svazu, který byl schopen řešit nejnaléhavější problémy.

Totéž prokázala socialistická Čína, která dokázala zastavit ty nejnebezpečnější epidemie mobilizací svých sil a akcemi kolektivní solidarity.

Hlavní hrozbou pro lidstvo je virus kapitalismu

Rozmanité projevy globální krize jsou předzvěstí kolapsu tohoto systému, což Lenin vědecky předpověděl. Tento nevyhnutelný kolaps se již projevuje v myslích lidí, kteří se bouří proti systému vykořisťování, nespravedlnosti a úplných lží.

Vyostření třídní konfrontace se nevyhne ani Rusko. Boj proti důchodové reformě a ochrana lidových podniků demonstrují sjednocující potenciál komunistické strany. Organizaci této práce důsledně provádí ***„štáb protestního hnutí“***.

V některých případech činí buržoazie ústupky. Dobrovolně se však neoliberální politiky nevzdá. **Kapitál raději utopí svět v krvi než by omezil svou nenasytnost!** Vyděšený pracujícími lidmi se uchyluje k nelidským krokům násilí. Podporuje fašismus na Ukrajině a v Pobaltí. Podněcuje náboženský extrémismus, na Blízkém východě charakterizovaný rozpory mezi sunnity a šíity, v Indii mezi muslimy a hinduisty. Jeho rasismus se projevuje represemi proti původním obyvatelům v Brazílii a Bolívii. Příkladem jeskynního antikomunismu bylo usnesení Evropského parlamentu, které přirovnalo komunismus k fašismu a obvinilo Svaz sovětských socialistických republik z rozpoutání druhé světové války.

Abych pomohl všem, kteří bojují proti lžím cynických falzifikátorů, zpracoval jsem článek *„Velké vítězství sovětské civilizace. Mýty o pomluvách a pravdě historie.“* Žádám vás, aktivně využívejte skutečnosti a fakta v něm uvedené.

Předvečer socialistické revoluce

Globalismus si zachovává další charakteristiku imperialismu formulovanou Leninem. Jedná se o přerozdělení trhů „velkými“ mocnostmi ve prospěch monopolů. Zrádná destrukce Sovětského svazu eliminovala nebezpečného protivníka a poskytla nadnárodním společnostem obrovský trh. Na krátkou dobu to stabilizovalo kapitalistický systém. Chuť tržních predátorů však vyžadovala nové oběti. Jejich chamtivá krvavá čelist roztrhla Jugoslávii, Irák, Libyi a pokouší se pohltit Sýrii.

Globální finanční krize v roce 2008 byla nejvážnější od „Velké deprese“. Ukázala zvrácenost základů globálního kapitalismu. Nižší ziskové marže zhoršují boj o zdroje a trhy. Ve Spojených státech je to zvláště patrné poté, co se k moci dostal Donald Trump. Kvůli příjmům amerických korporací se vzdálil od taktiky imperialistických svazků, zvolil si cestu protekcionismu a potlačování konkurentů. To vedlo ke zvýšení napětí s Evropskou unií, Tureckem, Japonskem a k „obchodní válce“ s Čínou.

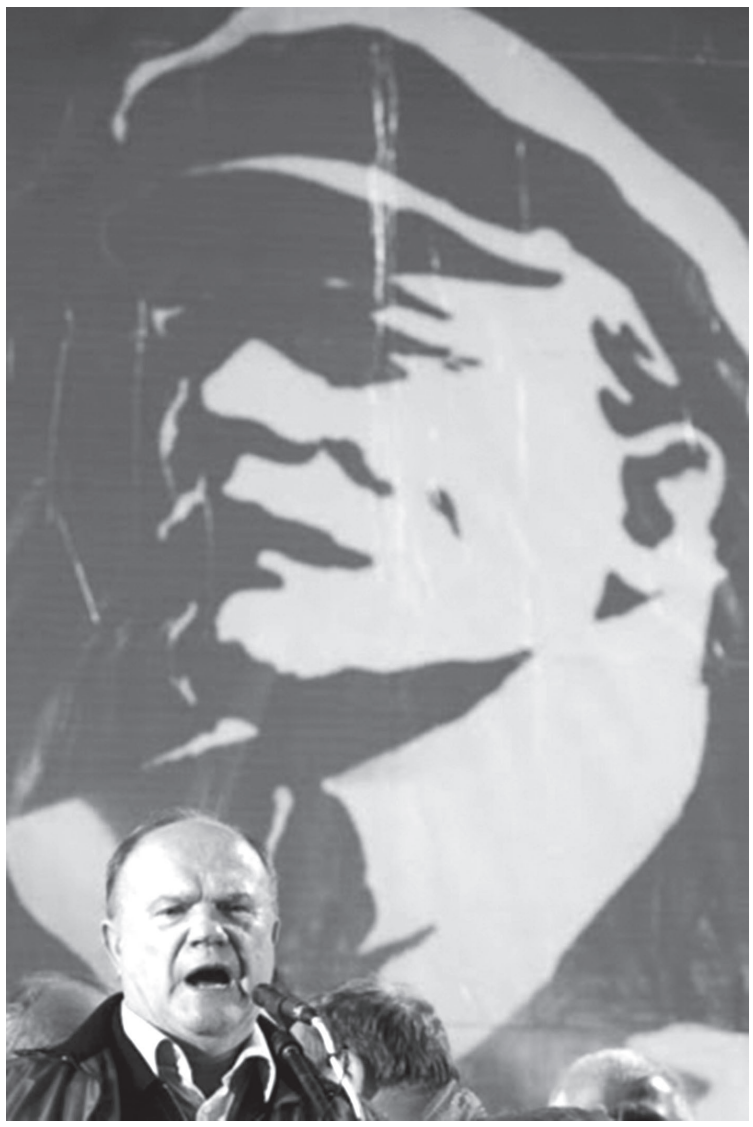

Po ekonomických úderech často následují válečné útoky. Taková je logika imperialismu a V. I. Lenin ji skvěle odhalil. Kapitalismus však není věčný. Lenin při hodnocení jeho rozporů dospěl k závěru, že imperialismus je předvečerem socialistické revoluce.

S rozvojem imperialismu dochází ke koncentraci finančního kapitálu, k úplné fúzi společností se státem. Oligarchie se aktivně uchyluje k vyžadování státní podpory. To se projevilo nejlépe v roce 2008, kdy vlády zapnuly všechny páky, aby zachránily bankrotující původce finančních bublin. Stejný scénář používá imperialismus i v letošním roce.

Socializace výroby v rámci nadnárodních korporací se dostává do ostrého konfliktu s kapitalistickými výrobními vztahy. Tyto vztahy jsou podle Lenina skořápkou, „která již neodpovídá obsahu“. A nevyhnutelně se rozpadne, pokud nebude uměle odsouváno její odstranění.

Finanční oligarchie stále více a více cítí foukání nových větrů historie. Nevyhnutelná smrt kapitalismu je stále více znepokojuje. Finančník Ray Dalio, jehož jmění má hodnotu 18 miliard dolarů, nedávno řekl, že rostoucí nerovnost vytváří revoluční situaci, a proto systém potřebuje naléhavou reformu.

Vředy kapitalismu však nelze vyléčit. Mohou být maskovány pouze dočasně. **Musí být svržen antihumánní systém.** První ránu mu zasadil Velký říjen. Formace sovětského státu, vytvoření světového socialistického systému, kolaps kolonialismu systémem otřásly, ale nezničily hegemonii kapitálu. Zničení Sovětského svazu mu dočasně umožnilo oddech, nalilo do žil čerstvou krev. Průběh historie však nelze zvrátit. Systémová krize se opět vyostřila. **Úkolem všech utlačovaných a lidí dobré vůle je sjednotit se v boji za zničení kapitalismu.** Pouze taková perspektiva zaručuje lidstvu důstojnou budoucnost a samotné přežití. Vědecké myšlení to naznačuje ještě jasněji. Stále více o tom hovoří takové autority, jako je nositel Nobelovy ceny Joseph Stiglitz nebo nejčtenější ekonom Tom Piketty.

Stiglitz formuluje své hlavní závěry následovně: ***„Situace se vymkla kontrole, sociální nespravedlnost se stala hrozbou pro celý svět.“*** Marxismu plně odpovídají jeho slova, že dominance finančního a úvěrového systému nad reálnou ekonomikou nejsou jen v souladu s růstem nerovnosti a chudoby. Brání rozvoji celé globální ekonomiky.

Piketty jde ještě dál. Vyzývá k masivnímu přerozdělení světového bohatství. Trvá na legislativním omezení výše kapitálu, které má osoba právo vlastnit. Předpokládá úplné odstranění oligarchie jako třídy a navrhuje opatření, která nesou společenský a revoluční charakter. Nutno zdůraznit. Nemluvíme o těch, jež vědecká komunita považuje za podivíny a lidi na okraji společnosti. Myšlenky těchto autorů jsou středem pozornosti ekonomů a sociologů. Diskutuje se o nich v politických kruzích. Jsou přednášeny na předních univerzitách v Evropě a Americe. Přizvukují jim i ti miliardáři, kteří chápou, že pokud se růst nespokojenosti změní v sociální explozi, vítr dějin s nimi nemilosrdně zamete i s jejich bohatstvím.

Z tohoto důvodu miliardář Ray Dalio na konferenci v Saúdské Arábii řekl: ***„Globální ekonomika v příštích deseti letech bude čelit procesům, které mohou vést ke konfliktům a revolucím. Vnitřní střety v předních zemích změní v následujících letech celý světový řád.“***

Svůj souhlas vyjádřil i John Valdron, prezident banky Goldman Sachs.

Blíží se úplný bankrot kapitalismu. Procesy na planetě potvrzují pravdivost a aktuálnost Leninových myšlenek, velkou sílu jeho volání po socialismu. Tato výzva k lidstvu posiluje naši víru ve vítězství myšlenek rovnosti a sociální spravedlnosti.

Proletariát - hrobař kapitalismu

Mezi nejdůležitější myšlenky Vladimíra Iljiče Lenina náleží definice role proletariátu při svržení moci kapitálu. Po Marxovi a Engelsovi obhajoval myšlenku, že historickým posláním dělnické třídy je stát se hrobařem kapitalismu a tvůrcem komunistické společnosti. ***„Samotné životní podmínky jim umožňují bojovat a tlačit je k boji,“*** zdůraznil a pokračoval: ***„Kapitál shromažďuje dělníky ve velkém počtu ve velkých městech, sjednocuje je a učí je společně jednat. Na každém kroku čelí dělníci svému hlavnímu nepříteli - kapitalistické třídě. V boji s tímto nepřítelem se dělník stává socialistou, uvědomuje si potřebu komplexní obnovy celé společnosti, úplného zničení veškeré chudoby a veškerého útlaku.“***

Dnes jsou tyto ideje jedním z hlavních cílů ideologů buržoazního systému a různých oportunistů. **Tvrdí, že dělnická třída jako taková již neexistuje.** Místo nich nastoupili sice drobní, ale přece jen vlastníci. Už mají co ztratit a nepotřebují šoky.

Ale musíme vidět realitu.

Ano, liberální reformy a deindustrializace zasadily těžkou ránu dělnické třídě Ruska. Došlo k její početní redukci, fragmentaci a diskvalifikaci. Stále však tvoří většinu populace v produktivním věku. ▸ ▸ ▸

▸ ▸ ▸ Podle Ruského statistického úřadu představuje jeden milion zaměstnavatelů 67 milionů zaměstnanců. Zároveň počet kvalifikovaných pracovníků v průmyslu, stavebnictví, dopravě a související práci zahrnuje téměř 19 milionů lidí. **To je jádro dělnické třídy.** Přidáme-li k nim námezdní pracovníky v oblasti obchodu, zemědělství, lesnictví, chovu ryb, rybolovu, jakož i odborníky v různých průmyslových odvětvích, nebo proletáře intelektuální práce podle Engelse, bude to zřejmé: **Dělnická třída je největší sociální silou v Rusku.** Totéž platí pro většinu zemí světa. Celkový počet zaměstnanců na planetě přesahuje dvě miliardy. Zaměstnaných v průmyslu je 760 milionů. To je o 200 milionů více než před dvaceti lety a řádově více než na začátku minulého století.

Nejde však jen o numerické ukazatele. Lenin zdůraznil, že síla proletariátu v historickém vývoji je neskutečně větší než jeho podíl v celkové mase populace. Aby se však dělnická třída stala motorem revolučních změn, musí si být vědoma svých třídních zájmů. Proletariát musí zcela a jasně pochopit, že pokud bude buržoazie zachována, zůstane nevyhnutelně předmětem jejího vykořisťování, protože kapitalista může vydělávat pouze na námezdní práci.

Dokud dominuje soukromé vlastnictví a kapitalistický trh, moc buržoazie trvá. Dokud výrobní prostředky zůstanou v rukou kapitálu, proletariát bude prodávat svou pracovní sílu, aby přežil. Za těchto podmínek nelze hovořit o žádné sociální spravedlnosti.

Dokonce i Marx s Engelsem zdůraznili: **Aby se proletariát osvobodil od útlaku, musí se stát „třídou pro sebe“, uvědomit si své vlastní zájmy, vytvořit svou vlastní organizaci a předložit vlastní program. „Proletariát si musí především vybojovat politickou nadvládu, vstoupit do pozice národní třídy, konstituovat se jako národ,“** uvádí ***„Manifest Komunistické strany“***.

Pouze důsledný boj za vlastní zájmy činí z dělníků ***„třídu pro sebe“***. Politizace dělnického hnutí vyrůstá z ekonomického boje na pracovišti. Boj odborových svazů proti zaměstnavatelům je školou, kterou proletariát potřebuje. Pomáhá rozvíjet organizační dovednosti, porozumět vztahu ekonomiky a politiky.

V práci ***„Co dělat?“*** Lenin zdůraznil: *„Boj dělníků s továrníky o jejich každodenní potřeby sám o sobě nevyhnutelně vede dělníky ke státním a politickým otázkám, k otázkám, jak se řídí ruský stát, jak jsou vydávány zákony a pravidla a čím zájmům slouží.“*

Lenin zformuloval základní ideu slovy, že socialistické vědomí nevzniká spontánně. Je vnášeno do proletářských mas revoluční stranou. Tím rozbil ideologické konstrukce „ekonomistů“ s jejich obdivem k spontánnosti v dělnickém hnutí a zaměřením na boj za částečná ekonomická zlepšení.

Naproti tomu Lenin zdůraznil význam revoluční teorie. Ukázal neoddělitelné spojení všech forem třídního boje proletariátu: **politického, ekonomického a ideologického**. Vedoucí silou masového dělnického hnutí práce může být pouze marxistická strana. Je to strana, která musí být jeho organizátorem a ukázat cestu, založenou na teorii.

Strana nového typu

Leninova genialita byla také jasně vyjádřena v otázkách výstavby strany. ***„Bez revoluční teorie nemůže existovat žádné revoluční hnutí... Pouze strana vedená vyspělou teorií může plnit roli předního bojovníka,“*** napsal Lenin. Úkol jejího vytvoření byl skvěle dokončen.

Jasná organizace a přísná disciplína v proletářské straně znamenala rozhodný odklon od různých „kroužků“. Lenin tehdy napsal: ***„Všechny zdravé a pokrokové vrstvy celého lidu stojí za demokracii a socialismem, ale abychom mohli vést systematický boj proti vládě, musíme dovést revoluční organizaci, disciplínu a techniku konspirace na nejvyšší stupeň dokonalosti.“***

Marxistická organizace dělníků musí být nesmiřitelná s oportunismem, revizionismem a kompromisnictvím! Zejména takovou stranu - bolševickou - Lenin vytvořil. Byl to on, kdo zformuloval princip demokratického centralismu – nezbytný pro komunistickou stranu. Dnes patří mezi základní ustanovení „Stanov“ Komunistické strany RF.

Bolševická strana se stala proletářskou stranou nového typu. Svými principy, formami a metodami práce plně odpovídala podmínkám éry imperialismu a socialistické revoluce. Stanovy Ruské sociálně demokratické dělnické strany, vypracované Leninem, zajistily přeměnu strany v revoluční bojovou organizaci **oddaných bojovníků. To byl zásadní rozdíl od západoevropských stran II. Internacionály, které v podmínkách legálního parlamentního boje ztratily svůj revoluční charakter a vstoupily na cestu kompromisu s buržoazií. Vždy si to pamatujme, varujme stranu před fascinací parlamentarismem.**

Leninisté ocenili jako bezvýchodnou cestu a metody revolučních populistů a sociálních revolucionářů. Přímým důsledkem taktiky spiknutí a teroru je oddělení od mas. Pro marxistickou stranu je naopak nezbytná blízkost k masám a neúnavná práce s nimi. Sjednocení dělnické třídy kolem marxistické strany je nezbytnou podmínkou pro sjednocení všech dělníků a vytvoření jejich jednoty pro úspěšnou socialistickou revoluci. **Jak zdůraznil Lenin, tato jednota je možná pouze ve formě diktatury proletariátu, tj. moci dělnické většiny.**

Antikomunisté používají termín „diktatura proletariátu“ jako strašáka. Lenin však neustále zdůrazňoval, že **hlavní v diktatuře proletariátu není násilí, ale sjednocení většiny dělníků, aby zničili diktaturu kapitálu**. Proto je proletářská diktatura „milionkrát demokratičtější než nejdemokratičtější buržoazní republika“.

Historie dokázala Leninovu pravdu. Kreativní vývoj marxismu, myšlenka spojení proletariátu a dělnického rolnictva, vytvoření Sovětů jako nejlepší formy proletářského státu, umožnilo uskutečnit Velkou říjnovou socialistickou revoluci. Vznik sovětského státu byl obrovským krokem vpřed. Začala realizace staletých tužeb lidstva po spravedlnosti. Pád třídního systému, který dělil společnost na pány a otroky, osvobodil síly skryté v masách. Bolševická disciplína se stala jednou z podmínek pro uskutečnění Velké říjnové revoluce a vítězství v boji proti nepřátelům a jejich spolupachatelům „Bílým gardám“.

Industrializace, kulturní revoluce, porážka fašismu, průzkum vesmíru... se staly milníky progresivního hnutí na cestě socialistické společnosti do budoucnosti. Velká říjnová revoluce sloužila jako podnět k probuzení národů kolonií a závislých zemí. Byl to Lenin, kdo vyhlásil myšlenku jednotné revoluční demokratické fronty proti imperialismu. Taková taktika vedla ke kolapsu koloniálních říší, k vítězství revolučních sil v Číně, Vietnamu, Koreji, Laosu a na Kubě.

Ani kontrarevoluce na počátku 90. let, ani zničení Sovětského svazu, ani následné problémy ve světovém komunistickém hnutí neznehodnotily Leninovo dědictví. Krize kapitalismu, zbídačení pracujících, neochota národů vegetovat v divoké nespravedlnosti, činí socialismus ještě atraktivnějším. Máme právo ještě silněji říci: **Pouze naše myšlenky zachrání lidstvo před propastí, do které šílená hegemonie kapitálu tlačí svět. Stejně jako v letech boje proti fašismu, pouze komunisté jsou schopni chránit civilizaci před nejkrutější reakcí.**

K dosažení tohoto cíle potřebujeme stranu, která je ideologicky, organizačně a morálně silná. Přísná uvědomělá kázeň je nezbytná jako disciplína třídního boje proletariátu o vládu pracujících. Stalin označoval tuto kázeň jako železnou. Stanovy strany jsou závazné pro všechny. Postavení člena ústředního výboru nebo tajemníka oblastního výboru nepředstavuje odměnu, ani privilegium. Důvěra soudruhů musí být odůvodněna prací s trojnásobnou energií. A požadavky jsou zde velmi vysoké.

Bez přísné disciplíny by nový typ strany nemohl existovat. Pro posouzení jeho podstaty Lenin považoval za důležité, ponořit se do problému antagonismu mezi inteligencí a proletariátem. Stejně jako jiní marxisté definoval typické rysy buržoazní inteligence jako poddajnost a oddanost filozofii vyvolených, „stojících nad masami“. Vyvolení považují stranickou disciplínu za povinnou pro ostatní, ale ne pro sebe.

Antagonismus mezi inteligencí a proletariátem je samozřejmě jiného druhu než mezi prací a kapitálem. Intelektuál není kapitalista. Je nucen prodávat produkt své práce a často svou pracovní sílu. Často trpí vykořisťováním kapitalisty a sociálním ponížením. Intelektuál nemá vůči proletariátu ekonomický antagonismus. Ale jeho neproletářská životní situace a pracovní podmínky mu diktují specifiku myšlení. Tyto rysy zaznamenal Karl Kautsky, kterého Lenin v této záležitosti rozhodně podporoval.

V roce 1904, kdy Lenin ještě podporoval Kautského, který se držel pevně na pozici marxismu, ve svém díle **„Krok vpřed, dva kroky vzad“** zdůrazňuje, že proletář čerpá veškerou svou sílu z organizace. Cítí se skvěle, když je součástí silného organismu. Proletář bojuje jako součást velké skupiny spolupracovníků. Nehledá osobní zisk a slávu, dobrovolně se podrobuje disciplíně, plní svou povinnost na každém místě.

U intelektuálů je situace jiná. Jejich zbraní není síla kolektivní akce, ale osobní kvality, znalosti a schopnosti. Uznávají potřebu disciplíny pro masy, ale ne pro „vyvolené duše“. Takové názory jasně oslabují třídní boj, který vyžaduje podřízení všech jeho účastníků společnému cíli – nastolení diktatury proletariátu.

Samozřejmě, že mnoho sociálních demokratů a bolševiků vyšlo z inteligence. Byli však naprosto prodchnuti proletářskou náladou, sebevědomě pochodovali v řadách dělníků, pracovali ve všech funkcích, do kterých je vedení strany dosadilo, zcela se podřizovali věci dělnické třídy. Příkladem dodržování přísné disciplíny byli autoři „Komunistického manifestu“ - Karel Marx a Bedřich Engels.

Život vždy dělil inteligenci na revoluční, připravenou na drsnou disciplínu a maloburžoazní, utíkající před třídním bojem. Lenin zvlášť zvýraznil dělnickou inteligenci. Jako předvoj revoluce připravila cestu proletariátu ke střetu s carismem a buržoazií. Hrdinství barikád „První ruské revoluce“ vyzdvihlo slavnou galerii dělníků – inteligentů. Mezi jinými: Ivana Babuškina, Klimenta Vorošilova, Michaila Kalinina, Alexandra Šotmana, Innokentije Dubrovského, Grigorije Petrovského, Alexandra Artjuchina, Anatolije Vanina, Petra Zaporožce...

Mnoho zástupců dělnické inteligence padlo na bojištích Velké vlastenecké války. Do konfrontace s fašismem se jim podařilo vydat na cestu zvládnutí věd, bez přerušení dělnického povolání a představovali páteř tvůrců socialismu.

Vlast nezapomene na vynikající představitele předrevoluční inteligence, kteří upřímně sloužili sovětskému režimu. Jsou to akademici Pavlov, Fersman, Vernadsky, spisovatelé Maxim Gorký, Alexej Tolstoj, Vladimír Majakovský, režiséři Konstantin Stanislavskij a Vladimír Němirovič-Dančenko...

Pýchou Sovětského svazu byli nejlepší představitelé dělnické inteligence Kurčatov a Koroljov, Semjonov a Kapica, Chariton a Landau, Keldyš a Paton, Koptjug a Alfjorov. Byli příkladem vysoké disciplíny a neúnavného tvoření. Pokračovali v tradici velkých intelektuálů proletářského typu Lenina a Stalina.

Historie pověřila Komunistickou stranu Ruské federace ušlechtilým posláním - sjednotit vše myslící a čestné. Na konci devatenáctého století Lenin poznamenal, že v Rusku existuje „dělnická inteligence“, a trval na tom že: „musíme vyvinout veškeré úsilí, k tomu, aby se její řady neustále rozšiřovaly, aby z jejich řad vycházeli vůdci strany.

Stát se skutečným dělnickým intelektuálem znamená překonat maloburžoazní přístup ke kázni. Pro stranu to není formální, ani byrokratický jev, není to odtržení od významných idejí a morálních citů.

V roce 1904 proletářský vůdce napsal: „Byrokratismus lze přeložit do ruštiny slovem - provincialismus. Byrokracie znamená podřizovat společenské zájmy zájmům kariéry, věnovat zvláštní pozornost funkcím a ignorovat práci…“

Lenin zdůrazňoval, že **v politice vede intelektuální individualismus k oportunismu**. Vytrvale bojoval za jednotu strany. Stranická kázeň vyzvedla bolševiky do historické role proletářského předvoje a menševiky ponechala v bahně oportunismu.

Bolševismus se zakaloval jak v boji proti „kapitálu se podrobujícím menševikům“ a maloburžoazní revolučnosti socialistických revolucionářů - Eserů, tak proti intelektuálnímu nihilismu anarchistů. Prosazoval třídní přístup k analýze faktů a jevů, nedovoloval úchylku ani k levičáckému revolucionismu, ani ke kompromisu s buržoazií.

Bolševismus kultivoval kázeň vzájemného respektu a důvěry, náročnosti vůči sobě navzájem, otevřenosti a publicity. Podmínkou byl kolektivismus v práci a kolegialita v rozhodování. Lenin žádal menševiky o takovou kázeň v období sjednocené Sociálně demokratické dělnické strany Ruska do roku 1912. **Trval na otevřené stranické kritice, považoval za nepřijatelné „skrývat před stranou vznikající a rostoucí důvody rozkolu“**. Podle Lenina je však otevřená, soudružská kritika, možná pouze tehdy „pokud boj nepovede k anarchii a rozkolům“.

V roce 1912 v souvislosti s diskusí o odborových organizacích, ve straně dozrála krize a Vladimír Iljič nastínil opatření k potlačení intelektuálního a anarchistického individualismu. Kritizoval Trockého „jednostrannost, nadšení, nadsázku, tvrdohlavost“ i skupinovou „kázeň“ „dělnické opozice“ jako protiváhu všeobecné disciplíně.

Leninský přístup předpokládal provádění kritiky podstaty věci samé s úplným zničením frakčního přístupu. Účelem takové kritiky je zohledňovat postavení strany, zabránit vzniku stavů, „schopných napomáhat třídním nepřátelům proletariátu“. Je nepřípustné spekulativní použití kritiky a její nahrazení „kritikantstvím“, sloužícím dosažení kariérních cílů.

Složité zvraty v historii Komunistické strany Sovětského svazu zasadily komunistickému hnutí důležité a tragické lekce. Jsou významné i pro nás, protože většina členů komunistické strany nejsou zástupci dělnické třídy. Jsou to pracující lidé z řad inteligence, zaměstnanců a drobné buržoazie. Individuální práce a práce v malých kolektivech činí takové lidi náchylnější k vlivu individualismu a skupinového egoismu.

To se překrývá s generační změnou členů komunistické strany v podmínkách antikomunismu, který se stal součástí státní politiky soudobého Ruska. Tato situace vyžaduje, abychom byli přísní a zásadoví, abychom dosahovali společná stanoviska a zajistili jednotný postup činnosti. **Je nesmírně důležité věnovat zvýšenou pozornost otázkám ideologie, teorie a ideologického růstu našich soudruhů.** Tvrdá konfrontace mezi stranou a vládnoucím režimem znovu a znovu diktuje železný požadavek - tvrdé dodržování norem demokratického centralismu!

Dnes vstupuje do strany generace, která nemá vždy pevné ideologické postoje. Doplňuje naše řady na protestní vlně. Jsou v ní segmenty lehkomyslnosti, kariérismu a ideologických nepřesností. Někdy jsou naši mladí soudruzi vystaveni drobným buržoazním povykům a panice, výkyvům nálad, výbuchům aktivity i deprese.

Virtuální svět sociálních sítí je schopen v jejich vnímání nahradit reálný stav společnosti a chápání rovnováhy politických sil. **Mnozí nemají dostatečné teoretické základy.**

Leninská ideologická pevnost nových členů, doplňujících stranu je nesmírně důležitá pro věc, které sloužíme. Chápeme to. Mladí komunisté potřebují řádnou přípravu. Strana vytvořila pro tyto účely „Střediska politických studií“, která fungují velmi efektivně. Máme všechny důvody poděkovat naším organizátorům a přednášejícím. Teď můžeme a musíme jít dál. Je třeba udělat vše pro posílení a rozšíření stranických programů vzdělávacího charakteru.

Pravda, 27. března 2020

PANORAMA

Planetu svírá strach

Nejsem lékař, natož virolog, ale obávám se, že ani vystudovaní odborníci si s pandemií „korony“ příliš neví rady. Buržoazní média, především internetová, jsou zaplavena množstvím informací, mnohdy zjevně nedůvěryhodnými, matoucími, leckdy falešnými či otevřeně lživými a často časem protichůdnými. Tu nás masově přesvědčují o vině Číny na jejím rozpoutání, tu někteří nesměle špitnou, že první nakažení v Evropě byli mnohem dříve než v Asii…

V HaNo 19. 5. v článku „Kde se berou takové rozdíly v dopadu viru?“ autor „rj“ klade otázku: „Zkracují teplo a vlhko životnost viru, jak to naznačují některé studie?“ Následující den v Televizních novinách hovoří o prudkém nárůstu nakažených v brazilské Amazonii – a už mnohý předškolák dnes ví, že právě tam je obzvláště teplo a vlhko.

Obdobně matoucí a protichůdná jsou v různých zemích opatření proti šíření Covid-19. V Británii zpočátku propagovali „liberální“ přístup, doporučovali lékaři neověřené „promoření populace“ s cílem dosažení údajné „kolektivní imunity“. Pak ovšem onemocněl i premiér a britské vedení otočilo. Ve Švédsku úřady nepřijaly žádná omezení, otevřeny zůstaly školy, obchody i kavárny; ekonomický život „normálně“ pokračoval a místní média a mnohdy i část veřejnosti se tím dokonce chlubila. Květnové statistiky jsou ovšem neúprosné, ve srovnání se sousedními zeměmi je ve Švédsku mnohonásobně více obětí. Jakou cenu má v kapitalismu lidský život?

„Pandemie koronaviru a její hospodářské důsledky plní média už měsíce natolik, že zcela zastínila události, které byly dříve v centru pozornosti“, napsala 19. 5. Pavla Palaščáková na stránkách E15.cz. Opomněla dodat, že má na mysli pozornost kapitalistických médií, ale to mohl čtenář záhy sám poznat podle toho, kolik místa autorka věnovala Hongkongu, Íránu, Sýrii, migraci apod. Některé pasáže rozsáhlého příspěvku si ovšem zaslouží citovat:

„Propuknutí pandemie má velký dopad na americké prezidentské volby, které by se měly uskutečnit počátkem listopadu. Demokraté před časem naznačovali, že se současný šéf Bílého domu pokusí hlasování odložit, aby si zajistil obhajobu mandátu. Koronavirus už každopádně ovlivnil demokratické primárky. Rušila se předvolební shromáždění, posouvaly se termíny či se hlasovalo korespondenčně. O nominaci se v současnosti uchází pouze umírněný bývalý viceprezident Joe Binden. (Obavám Donalda Trumpa se nedivím. Nechvalně proslul nesmyslnými výroky o viru a o „boji“ s ním, ale především zrušením beztak polovičaté Obamovy reformy rozvrátil americké zdravotnictví. V USA je podle statistik nejvyšší počet obětí ze všech zemí světa.)

Katalánsko patří mezi španělské oblasti nejvíce zasažené koronavirem a zastánci odtržení za to částečně viní vládu v Madridu. Pandemie znovu ukázala potřebu katalánského státu, řekla koncem dubna Reuters Marta Vilaltaová ze strany Republikánská levice Katalánska.“

Situace ve většině zemí zůstává velmi vážná, včera navíc informační servery oznámily, že do Číny již dorazila obávaná „druhá vlna“ a byly uzavřeny oblasti dvou měst na severovýchodu ČLR, v nichž žije 4,5 milionů obyvatel. Lidé mají oprávněné obavy, ty však přiživují média i politici a mnohá jejich tvrzení by bylo vhodné soudit jako „šíření poplašných zpráv“.

Česko není výjimkou. Denně slyšíme v tzv. veřejnoprávní ČT úvahy, jak málo stát pomáhá podnikatelům, kteří chudáci přišli o zisk, kdy se otevřou hranice, aby lidé mohli odjet na své obvyklé dovolené u moře, kdy bude obnovena fotbalová liga apod. Mnohem méně, spíše téměř vůbec, v ČT hovoří o dopadech nouzového stavu a dalších omezení na životní úroveň a českou ekonomiku. Střízlivé odhady uvádějí, že pokles HDP dosáhne dvouciferných hodnot a nezaměstnanost vzroste na půl miliónu osob. Ceny letí vzhůru, snad nejdrastičtěji u zeleniny (stovku za hlávku květáku fakt nedám), inflace v ČR je nejvyšší v celé EU. Neméně citelné jsou dopady psychologické, zvláště pro nás občany starší 65 let, držené přes dva měsíce ve faktické domácí izolaci. Jaký to byl med, poznal jsem na vlastní kůži. Přesto mě možná víc než „smrtící devatenáctka“ děsí sucho. Podle oficiálních údajů bude nejhorší za 500 let. Pro kapitalistickou společnost to může být problém skoro neřešitelný a „páni podnikatelé“ se jistě přičiní, aby většinu nákladů přenesli na bedra obyčejných lidí.

Na chvíli ještě zpět k Covid-19.V jednom mailu jsem před nedávnem obdržel „poetický příběh“, z něhož si dovoluji citovat necelou třetinu: „Prásk! Příroda poslala populaci pořádný políček: Pandemii! Prťavá prašivá potvůrka poletuje prostředím, plíživě plošně postupuje po povrchu planety. Pichlavá potvora pekelně prudí populaci, proniká přes pusu, pak průduškami, plícemi… přeskakuje přes pána, paní, politika, pekaře, popeláře. Pokašláváme, posmrkáváme, prskáme, poleháváme. Při procházkách potkáváme plátnem překryté pusy přátel. Prázdné putyky, pohostinství, posmutnělé plovárny, propocenců prosté posilovny; policajti pozorují postavy plížící se po parcích, pakliže poruší pravidlo, policista píská. Přeplněné postele, přidušení pacienti, připojené plicní podpory, přetažený personál prvního palebného pole, přepracované pečovatelky, pozůstalí… Pěstujeme pokrytectví, pohrdáme právem, pravidly, pochlebujeme přemocným, pochybně podnikáme, pokoutně podvádíme, podlézáme, politikaříme, pletichaříme. Politici pořád přiblble plácají přes pokrývky pusy.“ Nevím, kdy hrůzy vyvolané pandemií skončí, ale vím jedno: když Češi opět vymýšlejí vtipy, brzy snad bude líp.

Ani opakovaná lež se pravdou nestane

Ministr propagandy nacistického Německa dr. Goebbels svého času tvrdil, že tisíckrát opakovaná lež se stane pravdou. Když pak pád Berlína pod údery Rudé armády byl neodvratný, spáchal spolu s manželkou sebevraždu (žena ještě stihla předtím zavraždit jejich šest dětí) a zdálo se, že jeho „teorii“ bude navždy konec.

Netrvalo dlouho, přišla studená válka a mnohé praktiky fašistů včetně jejich „stylu“ propagandy převzali bývalí „Spojenci“. Jak může být působení „zpovykaných“ sdělovacích prostředků nebezpečné, zvláště když slábl třídní uvědomění lidových mas působením reformistů uvnitř komunistických stran po 20. sjezdu KSSS, poznali jsme dobře v roce 1968 a pak v ještě větším rozsahu po kontrarevoluci 1989 (onoho převratu, který naše bývalá redakční spolupracovnice V. K.-J. podle jejích vlastních slov z prosince 2019 považovala za nutný, logický a potřebný, aby ukončil „bizár“ vlády KSČ).

Za 30 let totální nadvlády buržoazní propagandy jsme si zvykli na ledacos a v posledních měsících její působení graduje. Zaznamenal jsem názor, že jednou z příčin eskalace antikomunistické propagandy je snaha přes útoky na KSČM přivodit pád Babišovy vlády. Nejsem ani stoupenec vlády oligarchy, ani kursu KSČM, (ostatně ani Putina), nicméně nemohu mlčet k tolika lžím a provokacím.

Popularizují se zrádci sovětského lidu z řad Vlasovovy armády, kteří prý osvobodili Prahu (dominuje v tom starosta za ODS z Řeporyjí Pavel Novotný, syn oblíbeného „baviče“ z let „normalizace“, „politik“ s mluvou a slovníkem 4. cenové skupiny). Rudá armáda prý nemohla osvobodit Prahu, když Němci se vzdali o den dřív, většina rudoarmějců pohřbených na pražských Olšanech byli prý oběti alkoholu po bujarých oslavách vítězství – a to vybírám jen největší svinstva našich současných goebbelsů. Když tyto a podobné nesmysly píší naši nepřátelé, zlobím se, ale v duchu si připomenu „Limonádového“ a říkám si: „Nechte si své kydy“. Mnohem více mě štve, jestliže klevety a špinění naší minulosti přichází jakoby „z našich řad“, od lidí, kteří se vydávají za ty „nejvěrnější“ a „nejsprávnější“ komunisty. „Velký“ obdivovatel KLDR a jejího vůdce L. V. v e-mailech z ledna a února neurážel „jen“ KSČM, jak jsme byli od něho zvyklí a nevyčítali mu ani to, že v této straně přesto zůstal, ale zaútočil na KSČ před rokem 1989…

I když jsem vstoupil do KSČ krátce po 18. narozeninách, což tehdy byla věková podmínka, a fakticky z ní nikdy nevystoupil - během roku 1990 nás „automaticky“, bez našeho vědomí a souhlasu v podstatě administrativně „převedli“ do KSČM, zprvu i s původními stranickými legitimacemi - necítím se ani „morálně zdeformován“, ani „odpovědným za obnovu kapitalismu“ (výroky L. V.). Své názory jsem nezměnil od roku 1968 – tehdy mi bylo 15. Několikrát jsem „třídní“ střety pocítil na svém zdraví, v mnohém čelil praktikám „husákovské normalizace“, přesto jako „stalinista“ jsem vždy byl „historickým“ optimistou přesvědčeným o konečné porážce kapitalismu. A tím také zůstávám – lidi nelze balamutit do nekonečna!

***Ilja Jihlavský**, 21. 5. 2020*

Fašistický puč

Zatímco milióny lidí v Iowě a Washingtonu se znepokojeným údivem, zmatkem či vztekem zíraly na dění, i Německo mělo svůj traumatizující zmatek, jenž se zvrhl do děsivě poplašného signálu!

Státní vláda v Duryňsku, dokázala naprosto poprvé, sestavit vládnu s podporou extrémně ultrapravicové Alternativy pro Německo (AfD), strany, jejíž předáci neustále flirtují s nacistickými frázemi, nacistickými cíli a nacistickými metodami. Všechny ostatní strany přísahaly, že nikdy nebudou mít s AfD nic společného! Ačkoli z některých křesťansko-demokratických kruhů (CDU Angely Merkelové) zaznívalo podezřele opačné mručení, byl tento závazek dodržován. Až do středy 5. února 2020.

Toho dne došlo k neuvěřitelné události. Duryňsko nemělo od říjnových voleb řádnou stabilní vládu. Koalici tří stran, jež vládla od roku 2014 (a od října na dočasném úřednickém základě), vedl Bodo Ramelow z die Linke. Byla to dosud první a jediná státní vláda vedená die Linke, se Sociálními demokraty (SPD) a Zelenými coby slabšími partnery, založená na extra křehké většině jednoho hlasu v zákonodárném sboru. Ministerský předseda z die Linke, třiašedesátiletý Bodo Ramelow, odborový předák, se do východního Německa přistěhoval po sjednocení. Dokazoval, že není radikální cholerický bolševik, jak mnozí téměř hystericky varovali, ale spíše přívětivý tatík, vždy provázený svým malým teriérem Attilou, a dost levicovým programem.

Jeho strana vloni v říjnu pohrdla východoněmeckými trendy a zvýšila podíl hlasů Die Linke na 31 % a počet křesel na 29 (z celkových 90). Ale oba partneři, Zelení a zvlášť SPD, spadli - a teď měly všechny tři dohromady pouhých 42 křesel. A ani CDU, ani rovněž pravicoví, pevně prokapitalističtí Svobodní demokraté (FDP) - klamavě nazývaní Liberály - nebyli ochotní se spojit s těmihle krvavě rudými „Honeckerovými následovníky“ bez ohledu na to, jak umírněným (a dokonce NDR odmítajícím) se Ramelow stal.

Ještě jedna strana získala v říjnových volbách - fašistická AfD. S 23,4 % a 22 křesly skončila druhá, výsledek východoněmeckého zklamání, nejisté budoucnosti a pevně usazeného pocitu, že jsou občany druhé kategorie ve sjednoceném Německu – plus nenávist k cizincům, naočkovaná pravičáky s víc než dostatečnou asistencí rádoby demokratických masových sdělovacích prostředků a ostrou kampaní na sociálních sítích.

Ale všechny ostatní strany se zavázaly - nikdy s fašisty! Takže se zdálo, že je z toho jen jedna cesta. Ramelow by pokračoval v třístranné koalici jako menšinová vláda, závislá při každém hlasu ke každé otázce v legislativě na aspoň dočasné podpoře několika poslanců CDU nebo FDP. Opravdu značně vratké uspořádání, ale zdánlivě jediná možnost. A počítali s ní všichni - nebo se tak aspoň zdálo.

Jenže v zákulisí se klubalo jiné schéma. Pravidla vyzývala ke třem tajným hlasováním. Kdyby v prvních dvou žádný kandidát nezískal potřebnou nadpoloviční většinu, potom ve třetím stačí prostá většina, víc hlasů než ti ostatní. Jak se čekalo, Ramelow ji v prvních dvou nezískal. Čekal, že zvítězí ve třetím coby jediný kandidát (nebo možná proti slabšímu kandidátovi AfD). Tehdy se náhle objevil další protikandidát, téměř neznámý, čtyřiapadesátiletý Thomas Kemmerich, místní šéf FDP, jež sotva přelezla pětiprocentní hranici potřebnou k zisku vůbec nějakého křesla. (Získal asi tak 5,0005 % - s 71 hlasy, většinou od vlastní rodiny, od svých šesti synů a dcer plus tchánů a tchyní). Ale v tomhle tajném hlasování dostal hlasy nejen od svých pěti poslanců, ale i od všech členů AfD, kteří se zjevně dohodli, že vlastního beznadějného kandidáta potopí. Nicméně dohromady měli pouhých 26 zástupců. Kemmericha tajně podpořili zástupci CDU, navzdory všem stranickým závazkům, a spolu s AfD mu dali potřebné vítězství: 45 : 44.

Ramelow byl ze hry! A jako blesk z čistého nebe přišel fakt, že AfD, i když asi ne oficiálně v nové vládě, budou mít sílu, aby jakékoli rozhodnutí vetovali. Mnohem horší je, že CDU, největší strana v Německu - nebo její místní filiálka - prolomila tabu vůči fašistům. Berlínský předák AfD triumfoval:

„Konečně je jasné, že tu existuje většina, nejen na papíře, proti nadvládě Linke-SPD-Zelení… pryč od deindustrializace, nenávisti k automobilům, klimatické hysterie i genderového bláznění a antifašistického násilí.“

A tak v Duryňsku, „zelených plících“ Německa, s pohlednými kopcovitými lesy a nádhernými starými hrady a historickými městy Weimarem, Eisenachem, Erfurtem, Jenou, zaznamenala AfD, zde dlouhodobě nejnakažlivější, svůj první významný úspěch.

Její slibný boss Björn Höcke je notoricky proslulý poznámkami proti Židům, Afričanům, proti die Linke:

„Křesťanství a judaismus jsou antagonismem. Proto nedokážu pochopit výraz »křesťansko-židovský Západ«“.

Nebo, odsoudiv památník obětem holocaustu v Berlíně, Höcke řekl:

„My Němci, náš lid, jsme jediným národem světa, jenž si v centru svého hlavního města usadil památník hanby. Nechci, aby Německo mělo jen tisíciletou minulost. Chci, aby mělo i tisíciletou budoucnost.“ (Byl to Hitler, kdo vytrvale mluvil o tisícileté Říši!)

(Zde jsem si vzpomněl na jeden výrok z 16. století - jedno slovo záměrně vynechávám: „Dva Římy padly, třetí - […] - stojí, a čtvrtý nikdy nebude!“ - poněkud jízlivá poznámka překladatele.)

V touze po budoucí vládě AfD prohlásil:

„Pár úprav a drobných reforem stačit nebude, ale německá odhodlanost bude zárukou, že se věcí chopíme rozhodně a od základu. Když dojde na přeměnu, my Němci nebudeme přijímat polovičatá opatření, skládky odpadu modernismu budou odstraněny.“

Höcke, aby své plány ještě lépe objasnil, odpověděl televiznímu moderátorovi, který měl odvahu s ním nesouhlasit:

„Ujišťuji vás, že tohle bude mít rozsáhlé následky… jednoho dne ze mne asi bude v téhle zemi lidsky i politicky zajímavá osobnost - může se to stát. A potom vám přeji velký úspěch ve vaší kariéře.“

A za chvilku se zvedl a odešel.

Se závazkem všech zbývajících stran nikdy nijak nespolupracovat s AfD, teď dvěma z nich prolomeným, a s výsledným prolomením tabu a se získaným vlivem v Německu, získala další znamení, další význam:

(Pokračování na s. 9)

K FALZIFIKACI DĚJIN DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

Odkaz národně osvobozeneckého boje Čechů a Slováků, který vyvrcholil před 75 lety, aktuálně vyžaduje boj proti falzifikaci dějin druhé světové války, jejíž evropskou tečkou se stalo osvobození Prahy Rudou armádou 9. května 1945 a následná likvidace posledních zbytků bojeschopných německých jednotek 12. května 1945 u Slivice.

Falzifikace dějin druhé světové války zapadá do soukolí nové interpretace dějin, kterou současné vládnoucí elity potřebují k uhájení legitimity stávajícího společenského systému. Nová interpretace dějin vyrůstající z idealismu, subjektivismu a empirismu usiluje o negaci materialistického pojetí dějin. Pravda dějinného vývoje totiž svým vědeckým nábojem směřuje proti ekonomickým a politickým zájmům současných vládnoucích elit. Aktéři nové interpretace dějin zcela pošlapali historické myšlení a s pomocí sdělovacích prostředků si psychologicky podmaňují velkou část společnosti, které pak předkládají falešné myšlenkové konstrukce k pouhému věření. Ve své podstatě „tvůrčím způsobem“ rozvíjejí středověkou scholastiku. Středověká scholastika se obrozuje do podoby, kterou charakterizoval profesor Blížkovský těmito slovy: **„Zatímco středověká scholastika upevňovala monopol církve rozumovým zdůvodňováním dogmat, novodobá scholastika slouží globální oligarchii hlavně nerozumem: ovládáním veřejného mínění všemi možnými prostředky, je-li třeba, i proti lidskému rozumu.“** *(B. Blížkovský a kol.: Středoevropský učitel na prahu učící se společnosti 21. století, Konvoj, Brno 2000, s. 194.)*

V nejobecnější poloze je falzifikace dějin druhé světové války založena na eliminaci úlohy **RUDÉ ARMÁDY** a **SOVĚTSKÉHO SVAZU** v druhé světové válce, na eliminaci **PARTYZÁNSKÉHO** a **KOMUNISTICKÉHO ODBOJE** a na umocnění významu role Spojených států a Velké Británie. Tato nejobecnější poloha se pak promítá do konkrétních historických událostí, což se - mimo jiné - odráží i v současných učebnicích dějepisu.

Někteří protagonisté falzifikace dějin druhé světové války vytvářejí dokonce **NOVÉ PARADIGMA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY**. Upozorňuje na to ruská historička Natálie Naročnická v knize **Rusko a jeho místo ve světě** *(Ottovo nakladatelství 2006)*: **„Při vzpomínkách na Velkou vlasteneckou válku se v posledních letech stávají téměř běžnými tvrzení, z nichž vyplývá, že tuto válku jakoby zavinil SSSR, a jeho vítězství by proto mělo být chápáno spíše jako porážka. Lze tedy nabýt dojmu, že tato válka byla vedena nikoli za práva národů na samostatnou existenci, za jejich přežití v toku světových dějin, ale spíše za americkou demokracii. Na takovou cynickou tezi nyní narážíme v západních médiích.“** *(Blíže viz Zdeněk Hrabica: Falšování dějin ubližuje lidskému pokolení, HaNo – NP, 19. 4. 2010.)*

V intencích nového paradigmatu druhé světové války dospívají jeho protagonisté až k popírání osvoboditelské role Rudé armády. Osvoboditelská role Rudé armády je v rozporu s historickou realitou zaměňována za roli dobyvačnou. A dobyvačnou roli Rudé armády není třeba oslavovat. Vždyť způsobila mezinárodnímu kapitálu ztráty, a znemožnila tak realizovat onu „osvobozeneckou misi americké demokracie“ dál, za demarkační linii.

Dobyvačná role Rudé armády je prohlubována fašizujícími tendencemi, v nichž jsou oslavováni bojovníci proti Rudé armádě. Na této vlně se v českém prostředí zviditelňuje kupříkladu zastupitelstvo pražských Řeporyjí svým záměrem postavit oslavný pomník vlasovcům.

V návaznosti na tyto fašizující tendence jsou pak poškozovány a ničeny památníky Rudé armády a to nejen v Pobaltí, ale i v Ostravě nebo v Brně.

Do tohoto rámce zapadá i **odstranění sochy maršála Rudé armády Ivana Stěpanoviče Koněva** z náměstí Interbrigády v Praze 6. Radní tohoto pražského obvodu v čele se starostou Kolářem zneužili nouzového stavu v České republice, aby svůj podlý akt 3. dubna 2020 nerušeně a v tichosti realizovali. Přitom pomník maršála Koněva neměl vztah jen k Praze 6, byl připomínkou více než 144 tisíc rudoarmějců, kteří položili život za osvobození Československa od nacismu. Avšak z hlediska nového paradigmatu dějin druhé světové války byl pro nejreakčnější politické kruhy pomník nepřijatelný.

Lži o politice Sovětského svazu

Falzifikace dějin druhé světové války začíná již falzifikací skutečného smyslu sovětsko-německého Paktu o neútočení z 23. srpna 1939. **Dle REZOLUCE EVROPSKÉHO PARLAMENTU Z 19. ZÁŘÍ 2019 O DŮLEŽITOSTI ZACHOVÁNÍ HISTORICKÉ PAMĚTI PRO BUDOUCNOST EVROPY** prý tato smlouva vydláždila cestu k druhé světové válce. Autoři dějepisných učebnic zase považují sovětsko-německý pakt za lstivý manévr Stalina.

V obou případech je zcela opomíjen fakt, že šlo o vyústění předešlého vývoje. A v něm dávno před podpisem **Paktu o neútočení** spatřily světlo světa i jiné smlouvy – např. **Smlouva o neútočení mezi Německem a Polskem** z roku 1934; **Námořní dohoda mezi Anglií a Německem** z roku 1935 umožňující Německu budovat vojenské námořnictvo; **Společné prohlášení mezi Anglií a Německem** z 30. září 1938 umožňující vytvářet právní rámec spolupráce mezi oběma státy; **Francouzsko - Německá deklarace** z 6. prosince 1938; **Dohoda mezi Litvou a Německem** z 22. března 1939 nebo **Smlouva o neútočení mezi Německem a Lotyšskem** ze 7. června 1939. Smlouva mezi Sovětským svazem a Německem byla tak **poslední smlouvou**, kterou s Německem uzavřely i jiné evropské státy.

Navíc tato smlouva byla uzavřena až po vyčerpání všech možností Sovětského svazu. Hlasy odsuzující sovětsko-německý Pakt o neútočení „velkoryse“ přehlížejí politiku kolektivní bezpečnosti, kterou ve třicátých letech prosazoval SSSR a která se nerozvinula zásluhou Francie, Velké Británie a Polska. Přehlížejí britsko – německou sondáž z léta 1939, jež měla vyústit v pakt o neútočení mezi Německem a Velkou Británií. Přehlížejí neautoritativní vojenskou misi Velké Británie a Francie v SSSR z léta 1939 (anglickou delegaci vedl penzionovaný admirál Drax, v čele francouzské delegace stál málo známý generál Doumenc). Úmyslně zamlčují fakt, že za této situace SSSR, jenž nutně potřeboval získat ještě nějaký čas na přezbrojení své armády, oddálil uzavřením tohoto paktu napadení svého území, což objektivně ovlivnilo průběh a konečný výsledek druhé světové války.

Falzifikátoři dějin rovněž „velkoryse“ přehlížejí vzpomínky pamětníků, mezi něž bezpochyby patří Alexandr Jakovlev, který v souvislosti se sovětsko-německým Paktem o neútočení ve své knize ***Cíl života*** uvádí: ***„Na rozdíl od sovětské delegace, vedené lidovým komisařem obrany K. J. Vorošilovem a náčelníkem generálního štábu Rudé armády B. M. Šapošnikovem, francouzská a anglická delegace byly reprezentovány druhořadými vojenskými činiteli, kteří nejen že nebyli zplnomocněni k jakýmkoli rozhodnutím, ale, soudě podle dokumentů zveřejněných po válce, zaměřili se na průtahy a maření jednání. Nyní již je známo, že anglická vláda zároveň tajně vyjednávala s Hitlerem a navrhovala mu uzavření paktu o neútočení a dohody o uzavření sfér vlivu. Tehdejší vláda Anglie, podlézajíc Hitlerovi, nenavrhovala mu nic většího ani menšího než rozdělit si … území Číny a Sovětského svazu. … Sovětská vláda, která při neplodných jednáních s Francií a Anglií o společné činnosti proti agresorovi vyčerpala všechny možnosti, byla nucena přistoupit na uzavření Německem navrženého paktu o neútočení. Uzavřela tuto dohodu a věděla, že dříve nebo později Německo rozpoutá válku proti naší zemi. Ale dohoda zbavila imperialistické mocnosti možnosti vytvořit jednotnou protisovětskou frontu a dávala SSSR výhodu času, tak nezbytného pro upevnění obrany.“*** *(Blíže viz A. Jakovlev: Cíl života, Naše vojsko, Praha 1978, s. 169 - 170.)*

Pravda o masakru polských důstojníků v Katyni roku 1941 německým popravčím komandem je v duchu fašistické propagandy stavěna na hlavu a za smrt Poláků je obviňována sovětská strana, čemuž napomohly i velikášské ambice Gorbačova, jenž se jal Západu dokázat svou věrohodnost a oddanost „demokracii“ prohlášením, že zajatí polští vojáci byli povražděni na základě rozhodnutí politbyra VKS(b). Co na tom, že toto prohlášení bylo „podepřeno“ průhlednými padělky, které ruský ústavní soud musel prokazatelně odmítnout. Co na tom, že se kopie padělků předané polské straně musely v Polsku „záhadně“ ztratit, aby pozůstalí obětí nemohli podávat žaloby u soudů a tím v plné nahotě odhalit lživost Gorbačovových „důkazů“. Co na tom, že fašistické „důkazy“ o vině sovětské strany byly na sklonku války německou stranou spáleny a všichni svědci masakru, stejně jako německý patolog prof. Buhtz, pod jehož vedením byly roku 1943 otevřeny hromadné hroby v Katyni, byli těsně před kapitulací fašistického Německa zastřeleni. Co na tom, že si v souvislosti s katyňským masakrem J. Goebbels do svého deníku poznamenává větu o tom, že je škoda, že v tělech mrtvých byly identifikovány německé kulky. Místo exhumace zastřelených obětí, které se falzifikátoři historické pravdy bojí jako čert kříže, je natočen film, který má stvrdit dějinnou lež.

Lži o „pomoci“ Západu

V souvislosti s eliminací vlivu Rudé armády a SSSR ve druhé světové válce je zveličována pomoc Velké Británie a USA bojujícímu Sovětskému svazu. Tuto tendenci lze mimo jiné najít v učebnici Jana Kuklíka a Jiřího Kociana Nejnovější dějiny. Zde je dán prostor americkému historikovi D. F. Flemingovi, který hodnotí americkou pomoc SSSR takto:

„Od počátku americké pomoci až do 31. května 1945 bylo do Ruska posláno 2 600 lodí s 15 234 791 tunou materiálu. Nejdůležitější byla pomoc při zajištění ruské dopravy. Dodali jsme asi 427 000 nákladních aut, 13 000 terénních vozů a 35 000 motocyklů. Americké džípy jezdily na všech ruských frontách. Železničnímu parku jsme poskytli téměř 2 000 lokomotiv a 110 000 vagónů, všechny upravené pro ruské širokorozchodné tratě. Šlo tam dále za miliardu dolarů strojů, 2 670 000 tun naftových výrobků a 2 478 000 tun potravin, které většinou spotřebovala armáda. Byly poslány 4 miliony párů vojenských bot a mnohé jiné věci…“ (S. 48.)

Tyto vybrané údaje mají žáky ohromit. Mají v nich vytvořit představu, že nebýt americké pomoci, nebyl by SSSR schopen na východní frontě vůbec bojovat. Za účelem vytvoření uvedené představy je proto zamlčena skutečnost, že veškerá zahraniční pomoc Sovětskému svazu během války činila od 5 do 12 % potřeb bojujícího Sovětského svazu a že tedy 88 až 95 % potřeb pokryl Sovětský svaz z vlastních zdrojů.

Lži o Rudé armádě

V takto rozehrané partii se pak stalingradská bitva, rozhodující bitva druhé světové války, která se stala skutečným zlomem jejího průběhu, může přejít třemi větami, jak to např. činí Věra Olivová v Dějinách nové doby 1850 - 1993: *„Od srpna 1942 do února 1943 se na Volze u Stalingradu… rozhořela rozsáhlá bitva, která skončila katastrofální porážkou německé armády. Stalingradská bitva předznamenávala rychlejší německý ústup na všech úsecích východní fronty.“ (S. 128.)* Toť vše.

Jan Kuklík ve čtvrtém dílu učebnicové řady nazvané Lidé v dějinách zmíní letmo stalingradskou bitvu dokonce jen v jedné větě: *„Rozhodující předpoklady k vítězství nad hitlerovským Německem a jeho spojenci se vytvořily po vítězstvích sovětské armády u Stalingradu, u Kurska, Orla v roce 1943 a po invazi angloamerických vojsk do Normandie v červnu 1944.“ (S. 67.)*

Eliminace úlohy Rudé armády v závěru druhé světové války je patrná rovněž v souvislosti s osvobozováním Prahy, kdy je popírána osvoboditelská role Rudé armády, neboť prý se Praha osvobodila sama před příjezdem Rudé armády do města. Již zmiňovaní autoři učebnice Nejnovější dějiny v této souvislosti na str. 73 tvrdí, že 8. května 1945 večer boje v Praze utichly, a pokračují: *„Do téměř již svobodného města přijížděly sovětské tanky.“*

O roli Spojenců

Oč více je eliminována úloha Rudé armády a SSSR v dějinách druhé světové války, o to více je zveličována úloha armád Velké Británie a USA. Najdou se i tací, kteří operaci Overlord, tedy vylodění angloamerických armád 6. června 1944 v Normandii, považují za přelom ve druhé světové válce.

Není pak divu, že se Plzeň stává „hlavním městem“ oslav konce druhé světové války v České republice. Velká mlhovina však zakrývá skutečné příčiny angloamerického bombardování Prahy, Brna, Zlína, Záluží u Mostu a dalších míst protektorátu v závěru druhé světové války. Aktéři této mlhoviny zamlčují, že tato vojenská akce byla motivována politickými zájmy především USA, jejichž cílem bylo podlomit hospodářství nově se rodícího Československa, jehož politický vývoj se ubíral jiným směrem, než si představitelé USA přáli. Proto ani řečníci na oslavách konce druhé světové války v Plzni raději nepřipomínají 25. duben 1945, den, kdy byl uskutečněn jeden z největších angloamerických náletů na území protektorátu – nálet na plzeňskou Škodovku. Sedmdesát procent závodu při něm bylo proměněno v trosky. Tímto jedenáctým angloamerickým náletem na Plzeň v období protektorátu dosáhl počet civilních obětí ve městě čísla 962. Bylo to devětkrát více, než činil počet obětí amerických vojáků v celých západních Čechách.

Příchod americké armády do Plzně 6. května 1945 bezesporu vojensky zabezpečil výsledky povstání českého lidu v Plzni a tehdejším plzeňském kraji vůbec. Náš lid srdečně přivítal americké vojáky, neboť v nich viděl spojence Rudé armády, s níž společně bojovali proti fašismu. Na mnoha místech docházelo k sbratření mezi našimi občany a řadovými příslušníky americké armády. Došlo též k sbratřování mezi americkými vojáky a vojáky Rudé armády v prostoru u Rokycan nebo v Plzni na Slovanech. Tato setkání se stala symbolem družby pracujících celého světa.

Zatímco prostí Američané šli do boje proti fašistickým státům s upřímnou vůlí pomoci Rudé armádě a národně osvobozeneckým silám evropských národů, americké vládnoucí kruhy sledovaly tímto bojem zcela jiný cíl: prosadit v Evropě, v níž pod vlivem úspěšného postupu Rudé armády docházelo k rozmachu národně osvobozeneckého hnutí, jež přerůstalo v boj za sociální osvobození pracujících, tendenci svých spirálově sestupných geopolitických zájmů. ▸ ▸ ▸

▸ ▸ ▸ Proto americká armáda po příchodu do plzeňského kraje pokračuje v hospodářském oslabování naší země. Představitelé americké armády se např. snaží získat dokumentační materiál o výrobě nejmodernějších zbraní v rozbombardované Škodovce. Na borském letišti v Plzni pak příslušníci americké armády spalují zásoby ze skladu látek a ložního prádla, za Goldscheidrovou hrnčírnou zas spalují nábytek, radiopřijímače, potraviny a další předměty. Ve Stodě se americké vojenské velitelství násilím zmocnilo 40 vagonů látek, které byly zabaveny nacistům v plzeňském pivovaře, a nechalo je spálit. V Rokycanech bylo obdobně zničeno 60 vagonů látek. O tom však řečníci v Plzni, oslavující konec druhé světové války, také nehovoří.

Nezmiňují se ani o tom, že velitelství americké armády ihned po příchodu do Plzně neuznalo Revoluční národní výbor jako mocenský orgán, vytvořený během povstání, a rozpustilo jej. Teprve po důrazných protestech našich občanů začali velitelé americké armády jednat s jeho zástupci, aby nakonec tento orgán podřídili americkému veliteli města.

Řečníci oslavující osvobození Plzně americkou armádou rovněž nehovoří o tom, že v době, kdy pražský rozhlas volal o pomoc, americké velení nedovolilo stovkám českých vlastenců z Plzně, Rokycan a dalších míst odejet Praze na pomoc. Velitelé americké armády neměli přirozeně zájem na vítězství pražského povstání, jehož průběh aktivně ovlivňovali komunisté.

Lži o odboji

Komunistický odboj je vůbec v nové interpretaci dějin druhé světové války odsouván na vedlejší kolej. Stačí nahlédnout do některých učebnic dějepisu. Např. Věra Olivová v již zmíněné učebnici Dějiny nové doby 1850 – 1993 po zevrubné charakteristice tzv. občanského odboje přechází k následující charakteristice odboje komunistického: „Od tohoto občanského odboje se distancovala komunistická strana. Její činnost byla ovlivněna sovětsko-německou spoluprací po paktu z roku 1939. A protože komunistická internacionála *(správně Komunistická internacionála - pozn. autora)* současně prohlásila válku za válku imperialistickou, ilegální organizace komunistické strany byly zaměřeny především na přípravu revoluce. Boj proti nacismu zůstával mimo jejich pozornost. Ke změně stanoviska komunistické strany došlo až v roce 1941 – až po vypuknutí německo-ruské války a po přístupu Sovětského svazu k Atlantické chartě. V té době začal vyvíjet činnost II. ilegální ústřední výbor komunistické strany vedený J. Zikou, na jehož činnosti se podílel i J. Fučík.“ *(S. 142.)*

Kam se autorce učebnice vytratila akce Gitter (Mříže), na jejímž základě byli pozatýkáni významní funkcionáři komunistické strany ihned po okupaci Čech a Moravy v březnu 1939? Kam se poděly aktivní formy odporu proti okupantům, jež uplatňovala komunistická strana během okupace? Kam se zatoulaly informace o promyšleném budování ilegální organizační sítě komunistické strany, která jí umožnila kontinuitní činnost po celou dobu okupace? Proč je zmiňován pouze II. ilegální ústřední výbor, když se během okupace v činnosti vystřídaly čtyři ilegální ústřední výbory? Kam se ztratily oběti z řad komunistického odboje? Cožpak 25 000 padlých komunistů je zanedbatelné číslo?

Dvojice autorů Kuklík – Kocian v Nejnovějších dějinách rovněž zlehčuje úlohu komunistického odboje. Aktivní formy odporu, které prosazovali komunisté, jsou připisovány všeobecně celému odboji *(s. 62)*, z ilegálních tiskovin jsou uvedeny V boj a Český kurýr, zatímco komunistické Rudé právo je zamlčeno. Na str. 63 a 64 se žáci mohou podrobně seznámit s protifašistickou činností Tří králů (Josef Balabán, Josef Mašín, Václav Morávek), avšak o Eduardu Urxovi, Juliu Fučíkovi, Janu Zikovi, Marušce Kudeříkové a dalších představitelích komunistického odboje si žáci nepřečtou nic.

Stejným způsobem je v učebnicích dějepisu vyklešťován československý zahraniční odboj na východní frontě. Věra Olivová ve své učebnici zcela vypouští boj československých vojáků u Sokolova, v Kyjevě, Žaškově, Bílé Cerkvi. Zamlčuje jméno Otakara Jaroše, prvního zahraničního bojovníka, který byl poctěn in memoriam vyznamenáním Hrdina SSSR. Stejně tak zamlčuje i jméno kpt. Jána Nálepky a dalších československých hrdinů, kteří se svými činy trvale zapsali do dějin východní fronty. Dvojice Kuklík – Kocian ve své učebnici Nejnovějších dějin citují na straně 68 a 69 slova W. Churchilla, kterými oceňuje činnost československých vojáků a letců ve Velké Británii, a blahopřejný dopis, který v souvislosti s obranou severoafrické pevnosti Tobruk zaslal velitel britské armády N. M. Ritchie podplukovníku Karlu Klapálkovi. Citaci poděkování M. I. Kalinina Ludvíku Svobodovi za pomoc československých vojáků Rudé armádě v bitvě u Sokolova však autoři neuvádějí.

Lži o Varšavském povstání

Za hlavního viníka porážky Varšavského povstání, které vypuklo 1. srpna 1944, je aktéry nové interpretace dějin druhé světové války považován J. V. Stalin, na jehož příkaz se zastavil postup Rudé armády před Varšavou, ačkoli její vojska již prováděla bojové operace v oblasti varšavského předměstí Praga, a nechal prý Varšavu vykrvácet.

Rozbor situace na východní frontě v létě 1944 však vyjevuje tři příčiny zastavení postupu Rudé armády před Varšavou:

1. Rudá armáda se svým rychlým postupem na západ příliš vzdálila od týlových jednotek, z čehož pramenilo nebezpečí v podobě oslabení útočné síly čelních jednotek. Vzniklá situace si tedy vyžadovala čas pro zkrácení vzdálenosti mezi čelními a týlovými jednotkami Rudé armády. Jedině tak bylo možno obnovit útočnou sílu Rudé armády v hlavním útočném směru na Berlín.

2. Varšavské povstání, v jehož čele stál velitel polské Zemské armády Bór-Komorowski, bylo vojensky namířeno proti německým okupantům, politicky však bylo zaměřeno proti Rudé armádě a SSSR. Politickým smyslem povstání bylo vybojovat moc ve Varšavě pro představitele polské buržoazie ještě před příchodem jednotek Rudé armády do města a z této pozice zahájit jednání s představiteli Rudé armády. Před naplněním tohoto záměru nebyl ze strany vedoucích představitelů varšavského povstání zájem o společné jednání se zástupci Rudé armády za účelem vstupu Rudé armády na území města.

3. Rudá armáda se zastavila na linii Visly rovněž ze strategických důvodů. Před dalším postupem Rudé armády přes Polsko směrem k Německu bylo žádoucí německého protivníka co nejvíce oslabit, a tak byla zahájena útočná operace Rudé armády v jižním směru a to na Rumunsko. Rudá armáda obsadila rumunské zdroje ropy a odřízla Němce od zdroje paliva, což pro ně mělo katastrofální důsledky.

K roli sudetských Němců

K aktivním spolupracovníkům aktérů nového pojetí dějin druhé světové války patří bezesporu sudetští Němci a jejich pokračovatelé. Pro ně dějiny druhé světové války začínají až rokem 1945, a tak donekonečna omílají svou „pravdu“ o vyhnání sudetských Němců z českého pohraničí. Záměrně však zamlčují, že to byli právě sudetští Němci, kteří vyhnali české obyvatele z českého pohraničí v roce 1938 po podpisu zrádné mnichovské dohody, jež fakticky vydláždila cestu k druhé světové válce a na jejímž zrodu se spolupodíleli i představitelé „demokratické“ Anglie a Francie.

Do tohoto soudku falzifikátorů dějinné pravdy lze zařadit i tvůrce antičeské propagandistické agitky České televize o hromadném vraždění „civilních“ Němců českými obyvateli záhy po ukončení války, nazvané Zabíjení po česku, která měla premiéru před deseti lety u příležitosti 65. výročí konce druhé světové války. Tři sta šedesát tisíc československých obětí fašistického režimu přechází film mlčením. Prezentovány jsou jen oběti německé coby nespravedlivé oběti výlevu české bestiality. Člověk zbavený schopnosti historického myšlení s dojetím a slzami v očích sleduje osudy ubohých Němců v Praze i v českém pohraničí a jeho vědomí je mistrně zamořováno obrazy krvelačných Čechů. Protičeská agitka byla vytvořena v souladu se stěžejními aktivitami německého Centra proti vyhánění usilujícími přepisovat dějiny dle jednoduchého receptu: učinit z pachatelů za každou cenu oběti. Není divu, že si za onu agitku vysloužil její režisér David Vondráček, dlouholetý přítel předsedy Sudetoněmeckého landsmanšaftu Bernda Posselta, Cenu lidských práv Franze Werfla a k ní jako přídavek i finanční dar deset tisíc eur.

Stejným protičeským duchem je prosycena i kniha s názvem Mezi Prahou a Mikulovem, jejíž prezentace proběhla na německém velvyslanectví v Praze začátkem února 2020. Německy psaná kniha z kolektivní dílny autorů pod vedením české historičky Kateřiny Čapkové obviňuje český národ ze spoluúčasti na vyhlazování židovského obyvatelstva během druhé světové války.

Podle historika Ivo Cermana je tato kniha „velkoryse pojatá protičeská propaganda, která nás obviňuje z toho nejhoršího, co se ve dvacátém století stalo…“ *(Parlamentní listy 17. 2. 2020.)* Neuvěřitelný je pro něj přístup některých českých historiků, a to hlavně pracovnice Ústavu soudobých dějin AVČR Kateřiny Čapkové, která pro své záměry dokonce přebírá nacistickou lež.

Za vznikem knihy a její propagací stojí německá nezisková organizace Adalbert Stifter Verein se sídlem v Mnichově, jejíž aktivity se soustředí na tzv. sudetoněmeckou otázku.

Falzifikační aktivity sudetských Němců ostudně podpořil Nejvyšší správní soud v Brně, který v roce sedmdesátého výročí osvobození bývalého Československa od fašismu rozhodl o registraci Sudetoněmeckého sdružení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Tato registrace je zneuctěním památky všech bojovníků proti fašismu.

V nově vytvářeném obrazu druhé světové války hraje svou nezanedbatelnou úlohu i pojem holokaust, který roku 1958 uvedl poprvé Eliezer Wiesel, židovský spisovatel narozený v Rumunsku. Jednoznačné vymezení tohoto pojmu neexistuje, avšak řada buržoazních historiků s ním záměrně ztotožňuje vyvražďování Židů během druhé světové války. Takto vymezený pojem umožňuje totiž nejen transformovat společenskou podstatu druhé světové války do roviny abstraktních pojmů obecné morálky a vytvářet obraz války jako boj zla a dobra, z něhož se však zcela vytrácí genocida slovanských i jiných národů, stejně jako genocida politických odpůrců fašismu, nýbrž zároveň umožňuje zakrýt i sociální strukturaci židovského národa, aby pod záštitou boje proti antisemitismu umožňoval realizaci nejreakčnějších plánů soudobých sionistů. Není náhodou, že Eliezer Wiesel, žijící v USA, dostal roku 1986 Nobelovu cenu za dlouholetou aktivitu v boji na obranu lidských práv a že v devadesátých letech XX. století stál společně s Václavem Havlem a Yoheiem Sasakawou u zrodu nadace Forum 2000.

Závěr

Falzifikací dějin druhé světové války sledují její aktéři dva cíle. Prvním cílem je zakrytí skutečné příčiny vzniku druhé světové války, jež se zrodila v konkrétních historických podmínkách z ekonomických kořenů a politických cílů kapitalismu. Jestliže ekonomické kořeny vyrůstaly z plodu kapitalistické ekonomiky - světové hospodářské krize kapitalismu třicátých let XX. století, politický cíl této války byl zaměřen na zničení Sovětského svazu, na rozbití komunistického a dělnického hnutí uvnitř států kapitalistických a na nové přerozdělení světa dle představ nejreakčnějších kruhů světové buržoazie. V propadlišti dějin se mají ocitnout fakta o tom, že to byl především severoamerický a britský kapitál, který Hitlerův režim ekonomicky revitalizoval, umožnil mu zahájit zbrojení a tím reálně přispěl k rozpoutání druhé světové války. Falzifikace dějin druhé světové války má zakrýt pupeční šňůru mezi kapitalismem a jeho nejzrůdnějším dítětem – fašismem, aby protagonisté soudobého kapitalismu mohli pod hlavičkou totalitarismu vytrubovat do světa falešnou myšlenkovou konstrukci o rovnosti fašismu a komunismu.

Druhým cílem falzifikace dějin druhé světové války je zakrytí skutečné příčiny vítězství nad vojenskou silou nejen hitlerovského Německa, ale i ostatních států Osy Berlín - Řím - Tokio. Příčinou tohoto vítězství byla totiž v nejobecnější rovině mistrná aplikace teorie dialektického a historického materialismu do praktických podmínek společenského vývoje oné doby. Vztyčení rudé vlajky na střeše německého Reichstagu traumatizuje světovou politickou reakci. Symbolizuje totiž ekonomické, politické, vojenské i lidské vítězství vědeckého socialismu nad kapitalismem, který porodil fašismus.

Takové záměry tedy svou falzifikací dějin druhé světové války sledují její novodobí vykladači.

Avšak žádný strom neroste do nebe. A objektivní pravda se nedá ani ukřičet, ani ukřižovat. Proto stavme proti šarlatánství falzifikátorů dějin a to nejen druhé světové války vědeckou pravdu, která vyjevuje tvůrčí poselství našich předků, z něhož lze čerpat poučení pro dnešek a nacházet v něm inspiraci k progresivnímu přetváření budoucnosti.

***Čeněk Ullrich**, MLOK*

Fašistický puč

(Dokončení ze s. 7)

...policista, velící v jedné berlínské čtvrti, obědvající, hovořící a odjíždějící s vůdcem pronacistické tlupy, jež vyhrožovala antifašistům, malovala nacistické symboly na jejich příbytky a jednomu z nich zapálila auto.

V ozbrojených složkách se objevilo víc pronacistických prvků. S neutuchajícími vazbami nebo dokonce s tajnou dohodou mezi sériovými vrahy přistěhovalců a policejními agenty, kteří je údajně pozorovali, s důkazy uzamčenými (po dobu 120 let) jedním vrchním vůdcem CDU. S rok trvajícími pokusy zamést pod koberec upálení afrického imigranta, spoutaného ve vězeňské cele. Nebo s přátelským vztahem bývalého šéfa Úřadu na ochranu ústavy (ekvivalentu FBI) s předáky AfD. Anebo, současné pokusy zrušit zásadní daňovou výjimku pro Svaz antifašistů - obětí fašismu (VVN-BdA). To vše vyvolává poplach v zemi, jež po brexitu zaujímá vedoucí úlohu v přezbrojování Evropské unie, ve vojenských manévrech a rozšiřování uvnitř NATO i mimo ně.

A někteří fanoušci historie připomínají, že úplně první nacističtí vládní ministři byli jmenovaní právě v Duryňsku v roce 1931, dva roky předtím, než Hitler převzal celé Německo.

Je mi líto, že píšu tak znepokojivý Bulletin. A jsou tu i dobré zprávy - většina lidí v Německu - i v Duryňsku - takové tendence odmítá. Mnozí se staví na odpor, důrazně na poli klimatických změn, proti zvyšování nájmů s novým, klíčovým zákonem v Berlíně, a navíc sílí referendum za konfiskaci nejhorších gigantických magnátů s nemovitostmi. A mnozí, zvlášť mladí, se staví na odpor fašistům. Která strana naroste rychleji? Tuhle otázku budu muset odložit pro příští Berlínský Bulletin.

Poznámka nakonec: Hněv tolika lidí, demonstrujících po celém Německu, a to, že mnozí politici, dokonce i Angela Merkelová, durynské členy své strany zavrhli, byly příčinou toho, že Kemmerich za pouhý den odstoupil a vyzval k novým volbám v Duryňsku.

***Victor Grossman**,*
Berlin Bulletin č. 173, 7. února 2020
*(Překlad **Vladimír Sedláček**)*

VÁLKA SKONČILA V PRAZE

Pražské útočné operace v květnu 1945 na osvobození našeho hlavního města z rukou německých okupantů se účastnila vojska tří ukrajinských frontů Rudé armády. Nejvíce však ke zdárnému průběhu operace a osvobození Prahy přispěla vojska 1. ukrajinského frontu vedeného maršálem Sovětského svazu Ivanem Stěpanovičem Koněvem. Když 5. května 1945 po poledni volala povstalecké Praha o pomoc, vojska ukrajinských frontů byla vzdálena 200 až 350 kilometrů. Na území Čech a Moravy navíc ještě stále zůstávalo bezmála milionové uskupení hitlerovských vojsk složené ze skupin armád Střed a Rakousko. Tyto jednotky dostaly rozkaz bojovat do posledního muže…

Nejblíže od Prahy se v té době nacházela vojska 1. ukrajinského frontu, který na své cestě musel ničit odpor nepřítele. Především šlo o drážďansko-zhořelecké uskupení. Nemalou překážku představovaly pro rychlý postup rovněž hřebeny Krušných hor i opevnění na historických česko-německých hranicích. Dne 6. května v ranních hodinách předsunuté jednotky 1. ukrajinského frontu zahájily útok. Na něm se podílely 3. a 4. gardová tanková armáda vedená generálplukovníky P. S. Rybalkem a D. D. Leljušenkem, 3. a 5. gardová armáda vedená generálplukovníky V. N. Gordovem a A. S. Ždanovem a dále 13. armáda generálplukovníka N. P. Puchova.

Již v pátek 4. května přicházely do Prahy zprávy o bojích na řadě míst českých zemí a osvobozování mnoha měst a vesnic. Lidé se shlukovali v ulicích, odmítali přijímat německé peníze, německé nápisy byly smazávány a strhávány. Docházelo rovněž k menším šarvátkám.

Okupační orgány se nejvíce obávaly pražských závodů a nařídily přerušit práci a poslat dělníky domů. Mnozí však v závodech zůstali pevně rozhodnuti je střežit. Zvláště závody, které měly být podle německého operačního plánu z 10. dubna 1945 zničeny.

České národní radě se daly k dispozici oddíly četnictva i vládního vojska, které však byly velmi slabě vyzbrojeny. Došlo k vypracování a upřesnění plánů na obsazení rozhlasu. Ani nedostatek zbraní (na počátku bylo k dispozici asi jen 500 pušek, větší počet pistolí, několik beden granátů a několik automatů) již nemohl odvrátit pražský lid od jeho rozhodnutí postavit se důrazně proti okupantům a zabránit jim v dalším vraždění a ničení města.

Koncem dubna se horečně jednalo o zajištění připravovaného povstání.

Dne 29. dubna proběhla schůze ilegálního Ústředního výboru KSČ, kde byly rozděleny úkoly pro povstání. Bylo schváleno i předsednictví profesora Pražáka v České národní radě. Tento návrh schválila i ústřední rada odborů.

30. dubna se sešla česká národní rada, aby projednala nejdůležitější otázky. Zde se také rozhodlo o převzetí moci českou národní radou a to až do příchodu „Košické vlády“.

Na konci dubna promluvil v pražském rozhlasu K. H. Frank. Pod tíhou rychlým tempem běžících událostí, pro hroutící se hitlerovský režim krajně nepříznivých, musel uznat, že *„vojenská situace říše jeví se málo utěšenou“*. Vzápětí pohrozil posluchačům, aby je snad ještě dokázal přesvědčit, že má v Praze situaci stále plně pod kontrolou – *„Německé velení v Čechách a na Moravě učiní všechno, aby i nadále byl zachován klid, pořádek a bezpečnost… Varuji vás velmi důrazně, abyste nespekulovali s německou slabostí. Takové iluze by utonuly v krvi.“*

Vše však i přes tyto výhrůžky směřovalo k lidovému vystoupení na odpor proti okupantům. Ačkoliv ještě v pátek 4. května se činitelé České národní rady většinově shodli, že s většími akcemi bude ***„třeba počkat až do doby, kdy bude značná naděje, že nedojde k ozbrojenému střetnutí s Němci“***. Jenže v té době to již v Praze vřelo a bylo jen otázkou několika hodin, kdy lid povstane, aby okupantům dokázal, že jejich šestiletá bezohledná vláda nad hrdým městem nad řekou Vltavou definitivně končí.

Otevřený odpor proti okupantům se již nedal ničím a nikým zastavit. Od prvních květnových dnů začaly mizet z průčelí domů ve středu Prahy německé firemní štíty, objevovaly se ilegální letáky s výzvami k odporu proti Němcům, v tramvajích odmítali průvodčí přijímat feniky a marky, vzrůstal počet diskutujících hloučků na řadě míst nejen v centru města. V oknech se objevují prapory, v klopách a na rukávech trikolory. Napětí by se dalo v těchto chvílích krájet, čeká se jen na poslední impuls, který zapálí nahromaděné odhodlání a uvolní lavinu, která smete moc surových uchvatitelů.

Přípravy na veřejné vystoupení proti okupantům se odehrávají nejen v rámci České národní rady, ale i v řadě závodů a například také v kasárnách Jiřího z Poděbrad, kde české četnické a policejní útvary v síle 10 důstojníků a 320 mužů čekají na vhodnou chvíli, aby se zapojili do povstání. Právě četníci následně významně přispěli svými silami v průběhu bojů v ulicích Prahy. Společně s příslušníky pražské policie, vládního vojska, tramvajáky, dělníky, partyzány, civilním obyvatelstvem, vytvořily značnou sílu, která německé orgány zaskočila nejen svým bojovým odhodláním, ale i organizovaností.

Sobota 5. května

Rychle kvapící čas dospěl až do rána 5. května 1945. To už Praha připomínala přetopený kotel. Ilegální Revoluční odborové hnutí vyhlásilo již dříve ve všech závodech pohotovost. Bylo třeba organizovat pracující, odzbrojit závodní stráže podřízené německé moci a zajistit spojení s Ústřední radou odborů. 5. května 1945 v 11.15 hodin odvysílal čs. rozhlas následující naléhavou výzvu: ***„Voláme českou policii, četnictvo a ozbrojené jednotky! Pomozte československému rozhlasu ve Schwerinově třídě*** *(dnes Vinohradská)****, kde čeští lidé bojují o jeho záchranu! Vchod z Balbínovy ulice je úplně volný! Voláme českou policii, četnictvo a ozbrojené jednotky na pomoc čs. rozhlasu!“***

Ve 12 hodin byla spuštěna všechna poplašná zařízení. Ve 12:33 hodin se z rozhlasu ozývá vzrušené volání o pomoc, která se bude opakovat ještě po následující čtyři dny. Právě tato výzva Rozhlasu, aby byla urychleně poskytnuta pomoc českým policistům bojujícím v rozhlasové budově s přesilou německých vojáků se stala oním posledním impulsem, kdy vybuchla nahromaděná nenávist k okupantům…

Rozhlas zůstal v českých rukou po celou dobu povstání. Právě odtud byly řízeny akce po celé Praze i v jejím okolí. Před budovou rozhlasu pak vzplanuly první boje a první vlastenci zde položili svůj život za svobodu vlasti a hlavního města. Hned prvního dne povstání docházelo k přepadům kasáren s německou posádkou, odzbrojování německých vojáků i civilistů, ti kdo dříve tajně uchovávali zbraň, ji nyní připravovali k ostrému použití. Na Václavském náměstí byly zapáleny německé knihy a propagační tiskoviny, skupiny dobrovolníků se rozjížděly na místa předpokládaného největšího odporu nepřítele. Němci se ovšem ještě nehodlali vzdát a přešli do protiútoku. Cílem povstalců bylo zabránit přístupu motorizovaných jednotek do Prahy a lokalizovat místa hlavního odporu. Je také vydána výzva k vytváření překážek na silnicích a železnicích na přístupových cestách ku Praze.

Situace na mnoha místech se stávala nepřehlednou. Němci začali ostřelovat město z děl a letadel i pomocí kulometů. Rovněž německé tanky prozatím mohou projíždět téměř celým městem. Toto se však má brzy změnit. Přes silný odpor německých vojáků dosahují povstalci rychle řady důležitých úspěchů. Je dobyta Jindřišská pošta a zajištěno tak telefonní spojení mezi bojujícími jednotkami. Dobyta je i Holešovická elektrárna, kterou se poté Němci snaží opakovaně ovšem marně znovu obsadit. Důležitým faktorem se stalo zajištění všech mostů a zabránění jejich zničení. Okolo čtrnácté hodiny je dobyta žižkovská sokolovna, zanedlouho poté sokolovna vinohradská a otevírají se i brány pankrácké věznice. Velmi tvrdé boje probíhají na Pankráci. Rozhlas povzbuzuje povstalce, aby vydrželi ve své aktivitě a bránili německým jednotkám v pohybu po městě. Povstalce silně ohrožují zejména tanky. Rozhlas naléhavě hlásí: ***„Zastavte jeho tanky, jeho děla a pěší jednotky barikádami!“***

Lidé reagují na rozhlasovou výzvu téměř okamžitě. Povstalci dosáhli během prvního dne bojů postupu na řadě míst. Zejména na pravém břehu Vltavy dobyli řadu důležitých strategických objektů. Prvního dne se také rozhořel boj o známou barikádu na Trojském mostě, která během čtyřdenních bojů odrazila tři tankové útoky, čelila dělostřeleckému bombardování a její udržení stálo život několika desítek obránců.

Odpoledne 5. května 1945 byla vydána první zpráva České národní rady, v níž mimo jiné stálo: ***„Lide český! Česká národní rada jako představitelka revolučního hnutí českého lidu a jako zmocněnec vlády Československé republiky v Košicích, ujímá se dnešním dnem moci vládní a výkonné na území Čech. Moravy a Slezska. Pod údery hrdinných spojeneckých armád a pod údery aktivního odporu českého lidu zanikl tak zvaný protektorát Čechy a Morava, který nám byl Němci vnucen, a tím zanikla veškerá správní moc vykonávaná protektorátní vládou a německými úřady. Česká národní rada obrací se v této historické chvíli k českému obyvatelstvu s výzvou, aby bylo v bojové pohotovosti a čekalo na další pokyny a opatření České národní rady.“***

Nejvyšší velitel Waffen – SS na území protektorátu Carl von Pückler – Burghaus v dálnopisu odeslaném večer 5. května polnímu maršálu Schörnerovy do jeho štábu ve Velichovkách konstatoval: ***„Město Praha východně Vltavy až na menší předmostí kolem mé služebny v podstatě v rukou povstalců, kteří obsadili bez odporu armádní sklad a sklad zbraní lidobrany… Boje s vysokými ztrátami, neboť se střílí z každého domu… Povstalci bojují proti očekávání dobře a bojechtivě.“*** Schörnerovy odpověď byla stručná a jasná: ***„Praha se musí udržet v německých rukou.“***

Neděle 6. května

Přes noc z 5 na 6. května vyrostlo v Praze na dva tisíce barikád postavených na výzvu České národní rady. Na barikádách si povstalci mohli ráno 6. května přečíst první české noviny. Rudé právo přineslo pod celostránkovým nadpisem **„Český lid povstal, vytrváme a zvítězíme!“** provolání Ústředního výboru KSČ. Objevují se v něm i tyto věty: ***„Český pracující lid měl také heroickou účast na znovunabytí národní svobody. Osvědčili to zejména proletáři Velké Prahy v dnešním povstání pražského lidu. Pracující lid si proto zaslouží, aby svobodná republika, která bude vytvořena po vyhlazení nacistického moru, byla republikou politické a sociální spravedlnosti. Záruku toho vidí pracující lid v nastoleném řádu lidové demokracie.“***

I během neděle 6. května německá letadla znovu útočí na rozhlas, shazují bomby a pancéřové pěsti. Němci si chtějí stůj co stůj vynutit průchod městem. Používají přitom nezřídka přímo bestiálních praktik. Přivazují na tanky, nebo před nimi ženou přímo proti barikádám, ženy i děti. Z venkova povolané německé jednotky během dne nejvíce ohrožují prostor Pankráce, Smíchova a Libně. Povstalci se zmocňují Pražačky. Bojuje se také na Staroměstském náměstí a v jeho okolí. Nacistické síly sice během 6. a 7. května dosáhly určitých úspěchů, nedokázaly však trvaleji ovládnout větší územní celky. Ve dnech 6. a 7. května se bojů proti nacistům na území Prahy účastnily i jednotky tzv. vlasovců. Šlo o jednotky 1. divize ROA (600. ruská pěší divize) tvořené bývalými sovětskými válečnými zajatci, kteří předtím bojovali po boku hitlerovců a dopouštěli se na řadě míst Ukrajiny, Běloruska, Polska i českých zemí a Slovenska těžkých válečných zločinů. Tyto jednotky pomohly zpevnit obranu na západě města i v jeho středu. Jejich přítomnost v povstání však byla z řady pádných důvodů nežádoucí a z města se brzy stáhly. Němci se rozhodli v průběhu dne vyjednávat. Frank nabídl ústupky. Vyslovil souhlas s uznáním České národní rady jako zástupce Košické vlády i odstoupením své osoby z funkce státního ministra. Ale proti tomu žádá klid, zajištění dopravy Prahou a zásobování, aby německé jednotky mohly pokračovat v boji proti Rudé armádě. Pro Českou národní radu jsou tyto podmínky celkem podle očekávání nepřijatelné. Boj v ulicích tedy pokračuje dál. Prahu čeká další těžká noc.

Pondělí 7. května

V tento den krátce po sedmé hodině ranní vydává německá vysílačka v Praze hlášení, které má zastrašit povstalce a odradit je od dalšího ozbrojeného odporu proti okupantům: ***„Zavřete všechna okna, nikdo ať nikde nevychází vůbec z domu! Rudé vlajky nesmějí být vyvěšeny. Každý Čech, kladoucí odpor, bude zastřelen. Boj o pevnost Čechy a Morava vchází do nového období. Od Drážďan nastoupila sovětská vojska k nové ofenzivě. Německo, které složením zbraní v Dánsku a Holandsku, má krytá záda, bude se proti sovětským tankům bránit všemi prostředky.“*** ▸ ▸ ▸

▸ ▸ ▸ **Pondělí 7. května přineslo dosud nejtěžší boje.** Zatímco v předchozích dvou dnech povstalci obsadili důležité objekty, nyní museli především bránit své pozice proti dobře vyzbrojené a brutálně postupující přesile nepřítele. Německé síly opět bombardují a ostřelují rozhlas a snaží se umlčet strašnickou vysílačku. Vysílání stanice bylo ohrožováno německými útoky zejména od Malešic. Obránci však hrdinně bránili přístupové cesty, kudy se snažily projet německé tanky. Pro obranu zde měli obránci jen 15 pancéřových pěstí, přesto vydrželi. Němcům se ale na mnoha místech podařilo prorazit barikády a postoupit dále. Tanky pronikly až na Staroměstské náměstí a vážně začaly ohrožovat sídlo České národní rady. Německá letadla po celý den bombardují a ostřelují Prahu. V Braníku a na Pankráci nutí okupanti obyvatele pod hrozbou zastřelením rozebírat barikády. Odpoledne toho dne se Němci probíjejí barikádami na Vinohradech a v Libni. Situace téměř po celém městě je kritická a vážně hrozí, že povstání bude utopeno v krvi. Staroměstská radnice je v plamenech. Němci obsazují Libeň a Karlín. Vnikají i do Lidového domu a odvlékají zde přítomné osoby i s redakcí Rudého práva a Práce na Masarykovo nádraží, kde dochází k vraždění desítek lidí. Vydání Rudého práva z 9. května 1945 popisovalo tyto hrůzné okamžiky takto: ***„Hrůzné scény na hořícím peróně, když před očima zatčených se konaly popravy, ukázaly všem tvář nacistických zběsilců. Všichni zatčení (400 osob) měli být popraveni a teprve po dlouhém jednání dvou českých vyjednávacích skupin pražské policie byli zatčení propuštěni. Nacističtí zběsilci řádili předtím v Lidovém domě, kde rabovali a několik našich lidí zavraždili."***

Úterý 8. května

V úterý 8. května vyvrcholil boj v oblasti Staroměstského náměstí. Během dopoledne začali obránci radnice dostávat posily. Boje na náměstí dosáhly nejvyšší intenzity odpoledne kolem 15. hodiny. V té době zachvátil Staroměstskou radnici požár, který se nedal uhasit. Povstalci se ve svém boji proti přesile nehodlali vzdát a nakonec odolali všem německým útokům a vydrželi až do zastavení bojů, ke kterému došlo po podpisu německé kapitulace v Praze ze strany velícího generála Rudolfa Toussainta. K zastavení bojů v okolí Staroměstské radnice došlo po 17. hodině. Generál Toussaint se v kapitulaci zavázal složit těžké zbraně. Letadla nechat na letišti, lehké zbraně a sklady odevzdat a v 18 hodin večer zastavit boj. V té době nacističtí velitelé již nějakou dobu věděli, že tankisté Rudé armády se rychlým tempem blíží k hlavnímu městu. I přes podpis kapitulace však boj na mnoha místech zastaven nebyl. Stále bylo slyšet střelbu a umírali lidé, včetně žen a dětí. Němečtí zločinci neváhají ani v těchto chvílích házet granáty do sklepů, kde se ukrývají civilisté. Německé jednotky jsou zásobovány automobily označenými znakem Červeného kříže. Během celého dne byla velmi kritická situace například na Pankráci, v Michly nebo v Nuslích.

Po celou dobu povstání až do příchodu Rudé armády pokračovala činnost revolučního rozhlasu. Provizorní prostory poskytlo podzemí budovy Husova sboru na Vinohradech a bylo propojeno dorozumívací linkou do strašnické vysílací stanice. Spojení s vysílačkou ve Strašnicích bylo dosaženo v pondělí 7. května po 16. hodině a skončilo ve středu 9. května v 19 hodin. Česká národní rada během povstání několikrát měnila své sídlo v závislosti na aktuální situaci. To první se nacházelo v Dlouhé třídě, nedaleko Kinského paláce. Poté následoval přesun sídla na nákladové nádraží na Žižkově, následně do Včely na Vinohradech. Posledním sídlem tohoto orgánu byla budova policejního ředitelství v Bartolomějské ulici.

Během 8. května jsou sovětské tanky již v rovině okolo Labe a Ohře, kolony se táhly po silnicích na 30 až 40 kilometrů. Němci sice budovali nová obranná postavení, ale ta již rychlým tempem postupující sovětské jednotky nemohla zadržet.

Rudá armáda v Praze

Ačkoliv nacisté podepsali v Praze 8. května kapitulaci, bojovalo se dál. Stále vyhasínalo mnoho lidských životů, a to na samém prahu míru. Je slyšet střelbu, vybuchují granáty, teče krev nevinných, zdravotníci mají plné ruce práce s raněnými hrdiny z barikád. Nacisté však dobře vědí, že jejich čas se naplňuje a Rudá armáda v nejbližších hodinách vstoupí na území Prahy. Povstalci dál hájí barikády a čekají na příjezd sovětských tanků. Němci až do posledních chvil střílejí, drancují a vraždí. Po vykonání svých četných zločinů pak doufají ve velkorysost Američanů, kam spěchají, aby se nechali zajmout. Pro většinu z nich jde o plané naděje. Spravedlivému trestu neujdou. I po vstupu sovětských tanků do ulic Prahy kladli okupanti odpor.

Postup sovětských jednotek v jeho finální části je neuvěřitelně rychlý. Nasazení všech mužů je mimořádné a na samé hranici lidských možností. V noci z 8. na 9. května vojska 4. gardové tankové armády překonávají 60 kilometrovou vzdálenost od Loun. Její předvoj už kolem 3. hodiny ranní dosáhl severozápadního okraje hlavního města. 3. gardová tanková armáda postoupila dokonce o 90 kilometrů, což byl naprosto mimořádný výkon. 9. května časně nad ránem se první tank Rudé armády zastavil před barikádou vybudovanou u vokovické vozovny. Němci však v Praze na mnoha místech ještě stále nesložili zbraně. Dne 9. května se bojovalo zejména u Kadetky, Prašného mostu, u dejvického nádraží nebo na Klárově. Prudké srážky probíhaly v oblasti Zlíchova a Barrandova. Ve 13 hodin odpoledne dorazil na předměstí jihovýchodní části Prahy předvoj 2. ukrajinského frontu. V 18 hodin pak Prahy dosáhl také předvoj 4. ukrajinského frontu. V té době již byla Praha svobodná, zejména zásluhou nezměrného úsilí tankistů 1. ukrajinského frontu maršála Koněva.

Jedním z hlavních symbolů osvobození Prahy se stal tank číslo 23, který mezi prvními projel do středu města. Člen osádky tohoto tanku, gardový četař A. N. Filipov popsal průběh ranní květnové středy, která přinesla hlavnímu městu toužebně očekávaný mír takto: ***„Po usilovném postupu vjíždíme do města. Všechny tři stroje jedou neznámými ulicemi, napříč jedné z nich stojí barikáda. Rozjásaní povstalci vyskakují na pancíř, objímají nás a líbají. Dojetí stahuje hrdlo. Nepřítel zatím nikde… Prudkým svahem sjíždíme k Vltavě, abychom zajistili mosty a zabránili nepříteli vyhodit je do vzduchu. U Mánesova mostu jsme podstoupili svůj poslední boj se zamaskovanými tanky a děly nepřítele… Padl náš odvážný velitel (I. G. Gončarenko), těžce byl raněn mechanik řidič Š. Šklovskij a František Souček (občan, který tankistům ukazoval cestu). Omráčen byl Kovrigin. Do mého těla se zaryla střepina… Ale hoří, fašistické stroje hoří."***

Velitel 1. ukrajinského frontu I. S. Koněv dramatické okamžiky rána a dopoledne 9. května 1945 shrnul následovně: ***„Teprve když jsem konečně dostal uspokojivé zprávy a upřesnil je, vypracoval jsem své hlášení. Stálo v něm, že v devět hodin dopoledne byla Praha plně osvobozena a očištěna od nepřítele. Přitom znovu opakuji, že první naše tanky sem vtrhly již ve tři hodiny v noci."***

Během bojů v Praze a okolí padlo nebo zemřelo na následky zranění asi 450 sovětských vojáků. Květnového povstání českého lidu se aktivně účastnilo na 100 tisíc lidí, zahynulo asi 8 tisíc osob. V samotné Praze se povstání aktivně účastnilo přes 30 tisíc osob. Na území Prahy a v jejím okolí padlo nebo bylo nacisty zavražděno přibližně 4 tisíce obyvatel. Pražská operace si celkově vyžádala na 50 tisíc padlých nebo raněných vojáků Rudé armády a na 2 tisíce padlých nebo raněných z řad rumunských jednotek.

Pokud se týká role jednotek ROA, tzv. vlasovců během povstání v Praze, generál Kutlvašr ji hodnotil jako krátkodobou, převážně morální posilu. Zásadní roli v povstání sehráli pražští policisté, četníci, dělníci, osvobození vězni, aktivní důstojníci z řad legionářů, kteří poskytli povstalcům zkušené velitele s válečnými zkušenostmi. Zapomenout nelze ani na bojové odhodlání české mládeže podílející se na stavbách barikád i jejich obraně, převozu raněných i zásobování povstalců. Zkušený autor literatury faktu a velký znalec období druhé světové války Roman Cílek napsal v magazínu Přísně tajné! č. 3/2013 dost výmluvná slova: ***„Zapomeňme na vlasovce. Květnové povstání bylo především záležitostí občanů Čech a Moravy."***

Poslední boj

Praha se po letech okupace mohla nadechnout opojného jarního vzduchu vonícího svobodou. Boj na území středních Čech však ještě nebyl ukončen. Bojová aktivita trvala až do 11. května. Došlo ke střetu s německými jednotkami usilujícími o průchod na západ k Američanům. Poslední okamžiky druhé světové války v Evropě vylíčil velitel 2. gardového mechanizovaného sboru K. V. Sviridov: ***„Bylo to 12. května 1945. U vesnice Slivice nedaleko od Příbrami ještě probíhal intenzivní dělostřelecký boj. Mechanizované brigády plukovníka Michaila Ljaščenka a Fedora Safronova, dělostřelce hrdiny Sovětského svazu plukovníka Anatolije Samochina vedly boj s hitlerovci. Okolo půlnoci dělostřelci naposledy nabili kanóny, ale již nevystřelili. Fašisté kapitulovali. Dělostřelecké granáty jsme vyňali z kanónů a jeden z nich zazdili do zdi místního kostela. Granát je tam dodnes…"***

Nutno připomenout, že v sestavě 1. ukrajinského frontu během pražské operace působila i 2. polská armáda. Její 34. pěší pluk 8. pěší divize obsadil 8. května 1945 první dvě obce v Čechách. Šlo o Severní a Lobendavu. Polští vojáci se v nejsevernějším cípu Čech potýkali s houževnatým odporem německých jednotek. Jedna menší tanková kolona se díky absenci spojení s velením dostala neplánovaně 11. května ráno až do Prahy, kde se střetla se skupinou hitlerovců v oblasti Ďáblic. Polská armáda během čtyř dnů pražské operace ztratila na 300 padlých, dalších 900 mužů bylo zraněno.

Vzpomínky tehdejšího člena České národní rady Václava Davida

Na jaře roku 1988 vzpomínal na květnové povstání v Praze v roce 1945 tehdejší člen České národní rady Václav David.

Zmínil přitom i jednání s vlasovci: ***„Dne 6. května se objevili na okraji Prahy vlasovci v síle asi půl divize. Druhého dne, v pondělí ráno v osm hodin, začala ČNR jednat o vztahu k vlasovcům. Debata byla bouřlivá, názory nebyly jednotné. Reakční a kompromisnické síly kalkulovaly tak, že přítomnost vlasovců vrazí klín mezi povstalce a Rudou armádu, což jim mělo pomoci realizovat jejich poválečné plány. Za dohodu s vlasovci se zasazovali především důstojníci skupiny Bartoš. Zvítězil však náš názor. Zdůrazňovali jsme, že jakákoliv spolupráce nebo styk s vlasovci jsou vyloučeny, neboť by kompromitovaly povstání. Pomoc můžeme čekat jen od Sovětské armády. Přesto však ČNR rozhodla vyslat do štábu vlasovců delegaci, aby zjistila, jaké mají úmysly a jsme-li ochotni poskytnout povstalcům zbraně a munici. Byli jsme vybráni Knap a já. Vlasovský vyjednávač nás zavezl do Motola, kde v nějakém stavení měl svůj stan vlasovský generál Buňačenko. Nutil nás, abychom vysílali rozhlasem jejich prohlášení, v němž se říkalo, že jsou přátelé českého lidu a nepřátelé bolševismu. Zbraně nám také nedali, vymlouvali se, že jim samotným dochází munice, takže bylo brzy po vyjednávání. Vrátili jsme se do sídla ČNR, informovali Radu a doporučili, aby se od vlasovců distancovala."***

V ČNR se projevoval vliv jednotlivých názorových proudů a často docházelo k neshodám. Bylo proto třeba hledat a nalézat východiska tak, aby celý orgán zůstal akceschopný a dokázal rychle reagovat na měnící se situaci. Spory probíhaly i ohledně možného jednání s hitlerovci. Václav David po letech popisoval složitost jednání i zrod později tolik kritizované dohody:

„Sedmého večer na dalším zasedání ČNR se rozpory mezi komunisty a nekomunistickými členy rady, zvláště důstojníky, vyhrotily právě okolo návrhu generála Kutlvašra jednat s hitlerovci. I tentokrát po bouřlivé diskusi zvítězil názor komunistů, že s okupanty je možné pouze jediné jednání, a to o bezpodmínečné kapitulaci… Měli jsme být dokonce internováni, abychom nerušili jednání s velitelem fašistických jednotek generálem Toussaintem, který byl dopraven se zavázanýma očima před polednem 8. května do Bartolomějské ulice. Jednání s ním svévolně vedli reakční představitelé ČNR i Josef Smrkovský, kterého pro to získali. Nakonec podepsali dohodu o kapitulaci, která nebyla v plénu projednána a která umožňovala hitlerovským jednotkám svobodný odchod z Prahy a únik k Američanům. Po odchodu jednotek wehrmachtu zůstaly v Praze ještě tisíce esesáků, kteří řádili celou noc až do ranních hodin 9. května. Takže Toussaintův slib, že potlačí odpor těch, kteří neuposlechnou jeho rozkazu, stejně nebyl dodržen. Tato dohoda byla později odsouzena i vládou Národní fronty jako politická chyba ČNR."

Václav David byl mezi těmi, kteří 10. května 1945 na letišti Kbely vítali československou vládu, která přiletěla do Prahy, a to i za přítomnosti velitelů Rudé armády. Předseda České národní rady profesor Albert Pražák pak formálně předal moc do rukou Košické vlády.

Bc. Miroslav Pořízek

Poslední bitva u Slivice na Příbramsku. Jinde už slavili mír, v Slivici ještě 11. května řádili esesáci. Vraždili civilní obyvatele. Partyzány pobili lstí. Běsnící nacisty zastavila až Rudá armáda. ***„Příchod sovětských vojáků nás zachránil,"*** *vzpomínají dodnes místní obyvatelé.*

ZBYTEČNÁ GENERACE
aneb
Tiché umírání americké levice

Existuje v dnešní Americe levice? Je tu samozřejmě levicová ideologie, levicovost v myslích, levicová teorie a kritika. Ale existuje tu levicové hnutí?

Existuje levice coby opoziční politická, kulturní či ekonomická síla? Je někdo vystrašený nebo omezovaný levicí? Existuje protivník, opoziční síla, vůči drtivé mašinérii neoliberálního kapitalizmu a jeho politickým šéfům?

V *CounterPunch* a v podobných publikacích, jako jsou *Monthly Review* a *New Left Review*, můžeme zveřejňovat, a činíme tak, analýzy kapitalizmu a jeho vnitřních zranitelných míst, katalog jeho dravosti a válek k vojenským záborům a imperiálního vykořisťování. Ale kde je naše schopnost čelit každodenním hrůzám úderů bezpilotními letouny, seznamům zabitých, masovému propouštění, plenění penzí a hrozivé noční můře klimatických změn?

Je hořkou skutečností, názorně vnesenou do středu pozornosti pěti roky s Obamou, **že levice je ochromená a politicky impotentní síla** právě v okamžiku, kdy by ekonomické nerovnosti, zosnované našimi nejvyššími vládci v Goldman Sachs, kteří řídí globální ekonomiku, měly probrat dlouho skomírající hnutí odporu zpět k životu.

Místo toho **se zdá, že levice nemá sílu se sjednotit, přenést kritiku do praxe, vystupovat proti válkám**, vzdorovat nájezdům na základní občanské svobody, že je neschopná čelit vládě akcionářů a pojišťováků, neschopná nějak **významně blokovat ostří parazitního ekonomického systému, jenž glorifikuje lačnost a přitom okrádá ty nejslabší a nejchudší**, a neschopná se vyrovnat se skutečným odkazem člověka, v něhož vložili svoji důvěru.

Tohle je politika vysilování. **Stala se z nás zbytečná generace.** Dosáhli jsme okamžiku historického selhání, jež by otřáslo dokonce i Nietzschem. **Stojíme na okraji, v politickém exilu ve vlastní zemi**, v určité němé temnotě, politické okluzi, **stále posedlejší**, jak radikální historik umění Tim Clark napsal před pár lety ve znepokojivé eseji v *New Left Review*, **tragédií naší vlastní porážky**.

Zamyslete se nad tímhle. **Dvě třetiny** amerických voličů **odmítají pokračování války v Afghánistánu**. **Stejné množství protestovalo proti zásahu v Libyi.** Ještě víc se jich děsí ponuré vyhlídky vstupu na syrské jeviště. **Přesto tu neexistuje žádné protiválečné hnutí, jež by přeneslo tuto dusivou deziluzi do akce.** Nedochází k žádným masovým demonstracím. Žádná systematická snaha bránit náborům do armády. Žádné celonárodní stávky. Žádné studentské stávky. Žádné odhalující kampaně proti společnostem, zapojeným do techniky bezpilotních letounů.

Podobné všeobecné znechucení je zjevné, pokud jde o uvalení strohých úsporných opatření během vleklé a vyčerpávající hospodářské krize. Ale opět tento **doutnající vztek nemá žádný politický výstup v současném politickém klimatu**, kde obě strany plně obsáhly až samu spodní hranici matematiky neoliberalizmu.

Bezdomovectví, bující po celé Americe, **je přísně zakázané téma**, nezmiňované v tisku, nepřítomné v politických debatách. **Hlad**, prohlubující se krize ve venkovské i městské Americe, **je tabuizované téma**, jaksi přenechané náboženským, jídlo vzývajícím charitám nebo vrtkavým rozmarům firemních odpustků.

Co nám místo toho nabízejí? Zbožná kázání o pracovní etice, posvátnost rodinného svazku, samoregulující projímadlo tržních sil. **Ekonomické ožebračování černé Ameriky, surové a neúprosné, je zkrátka vystrkávané, vymazávané z politického dialogu**, dokonce i na sezeních černošského výboru Kongresu. Místo toho kdykoli Obama zmiňuje tíživou situaci černých Američanů (podle mých propočtů asi tak jednou za dva roky), jak to dělal ve svých blahosklonných nástupních projevech letos na jaře, vyplísní je za odklízení jejich činů, a napomíná je, aby si přestali stěžovat na své podmínky a tvrději pracovali na přijetí nezodpovědného plánu bílé podnikatelské kultury.

Samozřejmá potřeba rozsáhlých projektů veřejných prací k oživení ekonomiky a k zařazení lidí do práce **běží beze zmínky**, zatímco tisk a politici se zapojují do falešné debaty o podrobnostech zabavování a navzájem **si ostří nože, aby začali ořezávat sociální zabezpečení a zdravotní péči. Kde je kolektivní pobouření? Kde jsou pochody na Kapitol?** Obsazování kongresových úřadoven?

Před několika týdny jsem napsal esej o nechvalném **sdělení Obamovy vlády, ospravedlňujícím nálety bezpilotními letouny v zemích jako Pákistán a Jemen, proti kterým USA nejsou oficiálně ve válce**. V jednom výmluvném paragrafu právník ministerstva spravedlnosti citoval Nixonovo ilegální **bombardování Kambodže** během vietnamské války coby precedens k Obamovým úderům bezpilotními letouny. Připomeňme si, že bombardování Kambodže donutilo několik vysokých činitelů v Nixonově kabinetu k rezignaci, včetně dopisovatele *CounterPunch* Rogera Morrise. **Zažehlo také studentské povstání v Kent State, jež vedlo guvernéra Ohia Jima Rhodesie k vyhlášení výjimečného stavu a k rozkazu Národní gardě zaútočit na areál školy.** Jednotky Gardy zahájily okamžitě střelbu do protestujících; **čtyři zabily a devět jich zranily**. Válka přišla domů. **Kde jsou ony protesty dnes?**

Životní prostředí se páře, nitka po nitce, právě před našima očima. Každý den přináší horší zprávy. Obojživelníci napříč severní Amerikou ostře ubývají. Nepředstavitelně divoké bouře skrápějí Velké pláně týden co týden. **Arktida bude brzy bez ledu. Hladina spodní vody v největší vodní zásobárně světa prudce klesá jako nikdy. V tuctech kalifornských měst je karcinogenní vzduch.** Puštík karibský je na vymření.

Vlci ve Skalistých horách začali být stříleni po stovkách. **Včely, velcí opylovatelé, mizí od pobřeží k pobřeží, likvidovány zemědělskou chemií.** Období hurikánů už trvá od května do prosince. A **prakticky všechno, co ekologické hnutí dokáže nabídnout na odpor, je pár módních protestů proti ropovodu, jenž už je *hotovou věcí***.

Naše **politika ztratila sociální cítění a liberálové v Americe se poddávají každému zneužití, máčeni v toxickém bahně sžíravé rétoriky**. Netrpělivě polykají každou *placebo* politiku (navenek se tvářící jako účinná - *pozn. překl.*), jakou jim Obama předhodí ve svědomité obraně jakéhokoli napadení základních práv. A každá zrada poslouží jen k tomu, aby se jeho zbožňující družině dostalo jeho vytouženého úsměvu, a ještě naléhavěji jeho mrknutí a kývnutí. Přesto další pokračují v dogmatickém levicovém kruhu nekonečně, jako postavy, jimž Dante svěřil jejich věčné role, v ideologické slepé uličce totožné politiky. **Kolik strpíme, než povstaneme? Lživá válka, vydrancovaná ekonomika, přehřátá atmosféra, vypleněný záliv, ztráta *habeas corpus*, vraždění amerických občanů…**

Člověk se v této rozsáhlé krajině zoufalství **marně rozhlíží po sebemenších záblescích skutečného povstání a lidové vzpoury, jako by zkoumal národ náměsíčných. Zůstáváme podivně neteční tváří v tvář našemu vlastnímu vymírání.**

Jeffrey St. Clair,

redaktor magazínu CounterPunch

(Víkendové vydání 24. - 26. května 2013, zestručněná verze přednášky na Oregonské universitě; překlad: rv)

Politická činnost nás vede na cestu ke kořenům fašismu

Zapustit kořeny není pro fašismus dostačující podmínka, je ale potřebná. Ochota politických předáků nejen překračovat zákon, ale libovat si v tom, je osudovým krokem směrem k nahrazení demokracie autoritářským terorem.

Jak to funguje, vidíme v dnešních **Spojených státech**, kde republikánské nestydaté pohrdání ústavou umožnilo Donaldu Trumpovi uniknout *impeachmentu*, obžaloby ze zneužití pravomoci. Bude-li Trump zvolen podruhé, otestuje potenciál k uchopení neústavní moci až do krajnosti. Ale tenhle jev není omezen jen na USA. Několik mocných vlád se teď honosí nezákonností téměř jako by to bylo vyznamenání.

Fašistické a pre-fašistické vlády mají (mimo jiné) dvě vlastnosti, které je spojují: hrdě porušují zákony, u nichž se předpokládá, že je budou krotit, a při tom zavádějí nové, často neústavní, zákony k ovládnutí politických odpůrců nebo k utlačování menšin.

V Brazílii jsou hanebnosti vůči domorodcům, opozičním politikům a novinářům povzbuzovány a velebeny na nejvyšší vládní úrovni. **Jair Bolsonaro** vyhrál prezidentské volby pomocí soudního převratu, v němž byl patřičný proces zakázán, aby bylo zabezpečeno uvěznění favorizovaného kandidáta Luize Inacia Da Silvy (Luly). Byl vyfotografován, jak se objímá se dvěma podezřelými z vraždy levicové radní Mariele Franco, a snažil se blokovat vyšetřování svého syna Flávia, který měl údajně těsné vazby na členy polovojenského gangu, obviněného z její vraždy.

V reakci na demokratické protesty brazilský ministr hospodářství vyhrožoval, že zavede stanné právo. Bolsonaro vyzval policii, aby podezřelé zločince popravovala: „Tihle hoši se hotoví zemřít na ulici jako švábi - a tak by to mělo být.“ Jeho rasistické komentáře o domorodcích a omezování agentur, u nichž se předpokládalo, že je mají chránit, pomohly vysvětlit novou řadu vražd dřevorubců, horníků a sedláků. Lidsko-právní skupiny se snaží přimět Mezinárodní trestní soud, aby Bolsonara vyšetřoval pro podněcování ke genocidě.

Investigativní novinář Glenn Greenwald, který zveřejnil výbušné reportáže o korupci a zločinech Bolsonarovy vlády, a jeho druh, levicový kongresman a sloupkař Guardianu David Miranda, dostali několikrát výhrůžky smrtí s detaily o jejich životech, které mohl znát jen stát. Greenwald byl teď falešně obviněný z kyberzločinů.

V Indii premiér **Narendra Modi**, po zjištění, že jeho jméno už není nadále poskvrněno jeho údajným spojením s masakry v Gujaratu v roce 2002, pokládá základy ke krutému etno-nacionalismu.

Jeho nový Zákon o občanství úmyslně odpírá práva muslimům a může zanechat miliony lidí bez státní příslušnosti. Lidé protestující proti tomuto zákonu byli surově napadáni policií. Policie a ozbrojené tlupy provedly razie na dvou univerzitách v Dillí, kde, šíříce všeobecný teror, nahodile ztloukly studenty. V Uttarpradéši jsou političtí odpůrci běžně vězněni bez obvinění a mučeni.

Modi roztrhal ústavu obsazením Jammu a Kašmíru. Policie střílela na lidi, kteří poklidně protestovali proti této nezákonné akci; někteří z nich po zásazích z brokovnic oslepli. Političtí předáci byli pozatýkáni a komunikace byly přerušeny. Veřejní činovníci brali tuto nezákonnost jako surový žert. Ministerský předseda Harijany Manohar Lal Khattar, těsný spojenec Modiho, se chlubí, že „teď přivedeme dívky z Kašmíru“ jako koloniální kořist.

Filipínský prezident **Rodrigo Duterte** se chlubil, že když byl starostou, jezdil po ulicích v Davau na motorce a střílel po lidech, které pokládal za zločince. Když se stal prezidentem, změnil v podstatě policii na gigantickou smrtící patrolu, když je zmocnil ke vraždění lidí, kteří byli podezřelí z drogových zločinů. Není překvapením, že toto všeobecné oprávnění vedlo k vraždám politických odpůrců, obránců půdy a životního prostředí.

Duterte, dokonce i když tleská zabíjení drogově podezřelých, žertuje o tom, že si bere drogy, pocházející z trestné činnosti, aby se udržel bdělý na mezinárodních summitech. Odpůrci jsou vězněni, soudci jsou propouštěni a nahrazováni, novináři jsou falešně obviňováni. Zavedení stanného práva na ostrově Mindanao je použito k rozbití disentu: s odpůrci je nakládáno jako s teroristy a jsou vražděni.

Trump možná stejně **jako tito ostatní zabijáčtí kašpaři teď cítí, že mu projde cokoli**. Jeho právní tým v minulosti naznačoval, že má naprostou imunitu, že mu doslova projde i vražda. Světem se šíří kultura beztrestnosti. „Zkuste mě zastavit“ je automaticky předpokládaným heslem v národech rozkládajících se od Maďarska po Izrael, Saúdskou Arábii a Rusko, od Turecka po Čínu, od Polska k Venezuele. Chlubení se pohrdáním zákona je vyjádřením moci.

Ve velké Británii se to děje také, i když zatím v menším rozsahu. Hlasování o brexitu, jež nakonec umožnilo vládě Borise Johnsona nastoupit do úřadu, bylo zajištěno s pomocí očividné nezákonnosti. Vláda má v úmyslu uskutečnit legislativní čistky u Romů a kočovníků, vědoma si toho, že to uráží náš vlastní Zákon o rovnosti (Equality Act), a pravděpodobně to povede k žalobě u Evropského soudu pro lidská práva. Jako kdyby si to říkalo o konfrontaci.

Tohle jsou pokusy o absolutismus. Samy o sobě fašismu nedosahují. Ale ve spojení s vyzdvihováním směšných a zoufalých mužů, očerňováním menšin a imigrantů, politickým násilím, masovým dozorováním a všudypřítomným vysmíváním se společenské spravedlnosti naznačují, že některé země, jednotlivě i společně, začínají směřovat k nejtemnějším politickým místům. Normalizování beztrestnosti je možná nejvýznamnějším vykročením k autoritářské vládě. Nedopusťme, aby to bylo normální.

George Monbiot

(sloupkař deníku the Guardian, překlad Vladimír Sedláček)

Vážení čtenáři!

Náš komunistický list Dialog*otázky*odpovědi, vychází nepřetržitě od února 1990. 30 let jeho existence jsme vám připomněli v čísle 349 / 2020 !

Internetové stránky jsou k dispozici na adrese:

„www.dialog-komunistickylist.cz“

E-mailová adresa:

„redakce@dialog-komunistickylist.cz“

Šéfredaktor: Zdeněk Košťál. Nevyžádané rukopisy nevracíme. Vyhrazujeme si právo redakční úpravy příspěvků. Vychází zpravidla jako dvouměsíčník.
Přihlášky na předplatné tištěného vydání, reklamace a připomínky k distribuci můžete uplatňovat poštou na adresu Josef Mráček, Poznaňská 437, 181 00 Praha 8 nebo na MT +420 607 750 816, nejvhodněji přes SMS s přesnou adresou. Roční předplatné včetně poštovného je 250,-Kč. Registrováno MK ČR 6320; ISSN 1210-454.